

Brassói Lapok

XL. évfolyam
288 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi december 15

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 9 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82, szerkesztőség 83.

Mi lesz velünk?

A karácsony hónapja a kisebbségi magyar köztisztviselők újabb rétegére zúdította rá a kenyértelenség, a nyomorgás keserves és kétségbeesítő átkát. Ezalkalommal nem kevesebb, mint 800-1000 elbocsátott kisebbségi, főként magyar postamestert eresztettek szélnek, tettek ki úgyszólván az utcára évtizedes, jórészt 10-15, sőt 20 évi becsületes szolgálat után. Minden végkielégítés és nyugdíj nélkül, télvíz idején a legkilátástalanabb inségbe taszítottak köztük számos többgyermekes családapát, gyámoltalan özvegyasszonyt és árva leányt, akinek csak ez az állás adott lehetőséget arra, hogy életét úgy-ahogy, tengetni tudja. Tulnyomó zömükben teljes odaadással, lelkiismeretesen, pontosan és kifogástalanul teljesítették nehéz, ideg-öröl szolgálatukat s elbocsátásukra még az az ürügy sem szolgálhatott indokul, hogy nem bírták kellőképpen az állam nyelvét. Egyszerűen a gyűlölködés és bizalmatlanság ama mérgezett légkörének lettek áldozatai, amelyet az uszító, elfogultan türelmetlen nacionalista sajtó teremtett annak szüntelen hangoztatásával, hogy a kisebbségi és kivált magyar köztisztviselő nem megbízható s következésképpen nem hagyható meg az országvédelemmel kapcsolatba hozható intézményekben, mint például a vasút és posta is.

A postamesterek kezéből tehát nem a miatt ütötték ki a keserves kenyeret, mert tárgyilagosan véve, nem feleltek meg kötelezettségeiknek, hanem csupán mert kisebbségiek, magyarok. Kitétek őket szabályszerűen megszerzett és kifogástalan munkával megtartott állásaikból, hogy helyükbe többségeket, nemzeti szempontból megbízhatókat ültessenek. Hogy ezek jórésztnek nincs meg sem a vizsgája, sem előírt egyévi gyakorlati ideje, az mellékes. A főszempont, hogy magyar származású román állampolgár ne üljön még a legjelentéktelenebb postamesterségben sem.

S ugyanígy megy ez valamennyi köztisztviselőnél, úgy állami jellegűnél, mint a megyeiekéknél és városiaknál. Ez a magyarellenes hajszá közvetlen frontja, amelyen nyíltan folyik az ártatlan, csak hasznát és semmi kárt nem tevő, sorsukba beletörődött egzisztenciák letaglózása. Párhuzamosan pedig folyik a magánjellegű kisebbségi létehetőségek szétrombolása is, amint erre parlamenti beszédében általában Willer dr., a kisiparos sérelmek szóvátétele kapasan pedig szerdán Szabó Béni mutatott rá.

Meddig még ez a kegyetlen egzisztenciá tiprás, mikor áll meg a kisebbségre leselkedő henger, mikor eléglik meg a hekatomba-emelés kéjes tobzódásait? Mikor látják már be, hogy a szovinizmus bunkójával ledorongolt kisebbségekben ilyen bánásmóddal a harmóniára való kétségtelen hajlamot is végleg kiölik és az elkeseredést burjánkoztatják fel.

Csaknem ugyanakkor, amikor Titulescu magában véve elvitathatatlanul ragyogó genfi beszéde végén bekegyelmeztetett a magyarságnak s a megértés jegyében a békes együttműködésre tett ajánlatot, Willer József dr., a Magyar Párt főtitkára, a bukaresti képviselőházban történelmi fordulónak tekinthető indítványt tett a kisebbségi kérdés végleges és megnyugtató rendezésére. Bejelentette a kisebbségi magyarság lojális közreműködését arra, hogy ez a román állami szempontból is nagyfontosságú probléma kielégítő megoldást nyerjen s ezáltal véget érjen az áldatlan hadjárat, megnyugodjanak a lelkek, Willer javaslatának eddig alig van visszhangja. A romániai közélet fórumát azonban szívesen tölti be a kisebbségjel-

Ünneplik a hazatért külügyminisztereket

Jeftics-kormányt akarnak Jugoszláviában?

Bizalmi vótumot kapott pártjában a Gömbös-kormány, Kánya és Eckhardt pedig köszönetet

Legitimista bírálat Németország közömbös magatartásáért

Bécs, december 14.

A nagy genfi diplomáciai viadalaról szerdán és csütörtökön tértek haza a közép-európai főszereplők s mutatja a népszövetségi tanács határozatának salomoni jellegét, hogy otthon mindegyik külügyminisztert lelkesen ünnepelték elért sikeréért.

Belgrádi jelentés szerint a szkupstina 125 tagja a genfi döntés után üdvözlö-

táviratot küldött Jeftics külügyminiszternek, aki csütörtökön este érkezett haza. Noha Jeftics minden ünneplést határozottan elutasított, Lubljanában a pályaudvaron nagy tömeg éltette, Belgrádban pedig a politikai körök nagyszabású ünnepségekben részesítették. Üdvözölte a Narodna Obrana nevű nacionalista szervezet is. Parlamenti körökben most arra következtetnek, hogy nem Zsifkovics váltja le a

jelenlegi Uzunovics-kormányt, hanem Jeftics. A parlament jelentékeny része emellett van.

Nagy ünnepélyességgel fogadták a hazatérő Benest is. Eger határállomástól kezdve minden pályaudvaron nagyobb tömeg üdvözölte. Prágában pedig szinte diadalmenetben vonult lakására. Megjelent fogadására az egész kormány, valamint a hazafias egyesületek küldöttségei.

Nyilatkozik a magyar külügyminiszter

A Genfből hazatérő Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Bécsben töltötte a szerdáról csütörtökre virradó éjszakát s nyilatkozott az osztrák kormány felhivatalos lapjának, a Reichspostnak.

— Nem azért mentem Genfbe, — mondotta Kánya, — hogy fenyegetésekadjunk, hanem, hogy mindent elkövessünk a háborús veszély elhárítására. Hogy a náboru veszedelme melyik fél oldaláról fenyegetett, azt most nem szeretném feszegetni. Magyarország hajlandó volt minden áldozatra a béke érdekében, de a kompromisszumra való hajlandóságnak is megvolt a határa: semmi olyan határozatot nem fogadhatunk el, amely Magyarországot nemzeti becsületét rontotta volna.

— Én a genfi határozat jelentőségét a következőkben látom: 1. Ellenfeleinknek arra irányuló kísérletei, hogy a magyar revíziós törekvéseket térdre kényszerítsék, eredménytelenek maradtak. 2. Magyarországot a Népszövetség nem részesítette megróváshban. 3. A Népszövetség eltekintett a Magyarország-ellenes nemzetközi beavatkozástól.

Kijelentette ezután Kánya, hogy a nagyhatalmak mindkét felet felszólították, tarózkodjanak a jövőben minden ellenséges jellegű lépéstől. Helyreigazította továbbá a külföldi lapoknak azt a beállítását, amely szerint a népszövetségi határozat kimondta a magyar ható-

ságok felelősségét. Ezzel szemben ugyanis a határozat csak elvi jelentőségű és csak feltételeken beszél arról, hogy bizonyos magyar hatóságok esetleg mulasztást követtek el. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy Jugoszlávia most már tartózkodni fog minden ellenséges lépéstől.

BIZALMÁRÓL BIZTOSÍTOTTA
GÖMBÖST A MAGYAR KORMÁNYPÁRT

A kormánypárt szerda esti értekezletén Sztranyovszky pártelnök ismertette a legutóbbi napok politikai eseményeit s különös köszönetét fejezte ki Kánya külügyminiszternek és Eckhardt népszövetségi főmegbízottnak tevékenységükért. Ennek kapcsán a párt melegen ünnepelte Kányát és Eckhardtot.

Gömbös miniszterelnök szólt fel ezután, ismertette a genfi tárgyalásokat, majd beszéde végén őszinte elismerését és köszönetét fejezte ki a magyar közvéleménynek és sajtónak, higgadságáért.

te ki a magyar közvéleménynek és sajtónak, higgadságáért.

Az értekezlet befejezésekor a pártelnök bizalmáról biztosította a miniszterelnököket.

Itt említjük meg, hogy a felhivatalos „8 órai újság” Rassay Károlynak az Esti Kurirba írt vezércikkére válaszolva leszögezi, hogy a kormány nem mond le, mert az a meggyőződése, hogy nem szenvedett vereséget, hanem a béke eszméjét tartva szem előtt, bizonyos engedményeket tett, amelyeket Rassay is megtett volna a kormány helyén. Rassay tudvalevőleg a Gömbös-kormány lemondását követelte azzal az indoklással, hogy Genfben kudarcot szenvedett. A Népszövetség — írta Rassay — megkülönböztetést tett a kormány és a magyar nép között. A kormánynak vizsgálatot kell lefolytatnia, a vizsgálat azonban elégtételt kell adjon a magyar népek is, amelynek mindehhez semmi köze.

A genfi döntés a magyar parlamentben

A genfi döntés körülményei már a magyar képviselőházban is szóba kerültek. A legitimista Grieger Miklós érintette elsőnek az egyik vonatkozását, előbb azonban Hock János ügyével foglalkozott.

Az interpellációk során Grieger hosszas fejtegetés alapján az emberieségre, valamint a közeledő karácsonyi ünnepekre és Horthy kormányzó 15 éves

jubiläumára hivatkozással kérte Hock megkegyelmezését.

— Az ítélet — mondotta — megérdemelt és kifogástalan, de sokan vannak, akik Hocknál nagyobb bünt követtek el s mégsem vonták őket felelősségre, mert olyan párthoz tartoztak, amely egyengette hazatérésük útját. — (Egyes képviselők kérdésére Grieger Weltner Jakabot nevezte meg.)

Lázár Andor igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kötelességteljesítésnél nem hallgat a szívre s tekintettel arra, hogy a Hock ügyében benyújtott kegyelmi kérvény elintézését nyert, nincs módjában mit sem cselekedni. Amennyiben azonban új kérvényt nyújtanak be, érdemben foglalkozni fog az ügygel. A ház a választ tudomásul vette.

A németbarát politika ellen

Második interpellációjában Grieger élesen támadta a kormány németbarát

Sassu miniszter javaslatára

Mócokat telepítenek az erdélyi határszéli megyék állami tartalékföldjeire

Az Universul és az A. B. C. kedvezőtlenül fogadta Willer javaslatát
Mirto cáfolja a nemzeti-parasztpártból való kilépését

A főszolgabírók bukaresti gyűlése a jegyzői hatáskör kiterjesztése és a megszüntetett járások visszaállítása mellett foglalt állást

Bukarest, december 14.

Nemzeti-parasztpárti körökben egyre fokozódó idegességgel találhatjuk: felszólal-e Maniu a kamarában, vagy Mihailache kívánságára lemond arról, hogy a kamara szószerűről ismertesse a „badacsony programot”. Az Adeverul valószínűnek tartja, hogy Maniu eláll a beszéd-től, mely alkalmas lenne arra, hogy a pártban újabb bonyodalmakat idézzon elő. A Curentul ezzel szemben úgy tudja, hogy Pop Jonel bejelentette a Ház elnökének a volt pártvezér felszólalási szándékát. A lap azonban nem tartja kizártnak, hogy Maniu az utolsó percben visszalép, miután a párt bejelentett szószólói közül sem Lupu, sem pedig Madgearu nem fognak beszélni. A nemzeti-parasztpárt a jelekből kivehetően nem fe-

tet nagy súlyt a felirati vitára, erejét nyilván a Skoda-jelentés körül várható parlamenti összecsapás idejére tartogatja. Maniu egyébként ma este újból tárgyal Mihailacheval s ez alkalommal véglegesen tisztázni fogják mindazokat a kérdéseket, melyek Maniunak a párthoz való viszonyát vannak hivatva meghatározni. Hírek szerint Vajda ajánlatot tett arra, hogy Maniu vegye át az erdélyi tartományi szervezet vezetését. Miután Maniu az ajánlatot nem fogadta el, jólértesült körökben lehetségesnek tartják, hogy Popovici Mihály kerül az erdélyi szervezet élére. Ebben az esetben Maniu hívei jelentős győzelmet könyvelhetnének el, tekintettel azokra a kapcsolatokra, amelyek Popoviciot a párt volt elnökéhez fűzik.

A Mirto-ügy még mindig napirenden van

A Mirto-ügy, noha a megvádolt politikai külföldre utazott, még mindig napirenden van. Több fővárosi lap arról ír, hogy

Mirto tekintet nélkül a házi vizsgálat eredményére, föltétlenül kilép a nemzeti-parasztpártból.

— A Mirto-ügy — jelentette ki a Curentulnak a párt egyik alelnöke — elintéztnek tekinthető. Azok után, amiket tett, csak egy megoldás lehetséges: el kell hagynia a nemzeti-parasztpártot.

A lap másik cikkében közli, hogy Mirto, ha kilépése megtörténik, úgy a radikális parasztpártban helyezkedik el. A volt közlekedésiügyi miniszter megbízottja után már felvette a tárgyalásokat Juniannal. Érdekes tudósítást az azzal egészíti ki a lap, hogy értesülése

szerint

Mirto bizonyos dokumentumokért utazott ki Bécsbe s a karácsonyi szünet után szenzációs leleplezésekkel szándékozik a Skoda-ügyet új megvilágításba helyezni.

Mirto ma telefonon felhívta egyik bukaresti hozzátartozóját és közölte vele, hogy a személyével kapcsolatos sajtó-kombinációk nem felelnek meg a valóságnak. Bécsi útjának nincs politikai célja és egyelőre nem szándékozik kilépni a nemzeti parasztpártból.

A volt miniszter cáfolata ellenére is tartja magát a hír, hogy a vezetőség erőlyes megtorlásra készül. Éppen ezért kérdés, hogy a párt napok óta vajdó belső eseményei nem fognak-e Mirto egyéni elhatározásától függetlenül számára új helyzetet teremteni.

Sajtóhangok Willer felszólalására

Willer József javaslatával ma két fővárosi lap is foglalkozik. Az Universul eddigi álláspontjához híven semmi értelmét nem látja parlamenti bizottság kiküldetésének. Szerinte a javaslat betervezése által a Magyar Párt azt akarja elérni, hogy a romániai kisebbség kérdése napirendre tűzésével vitát idézzon elő, amit aztán a budapesti revizionista körök céljainak megfelelően használnak fel az ország ellen.

— Nincs szükség parlamenti vizsgálatra — írja az Universul, — már csak azért sem, mivel a parlamentben képviselttel rendelkező pártok jól ismerik a kisebbségek helyzetét. Ha a magyar kisebbség vezetőinek közölnivalóik és indítványai vannak, úgy azokkal előállhatnak a rendes, nyilvános ülések keretében. A romániai kisebbségi rezsim nem szorul módosításra, mivel az alkotmány értelmében minden román állampolgár azonos jogokat élvez.

A lap ezután megemlíti, hogy az egyetemes óta a kisebbségek úgy gazdasági, mint kulturális téren szabadon fejlődhetnek. Végeredményben a Magyar Párt felszólalását Bethlen István és Eckhardt Tibor megnyilatkozásai visszhangjának tekintik.

A megértő magatartásáról ismert A.B.C. című lap is kedvezőtlenül fogadja Willer javaslatát. Nem tartja megfelelőnek a pillanatot ilyen „kísérleti légkömből” felbocsátására. A lap szerint köztudomású, hogy a romániai kisebbségek megérdemelt bánásmódban részesülnek, mint más országok kisebbségi népei. „Akkor, amikor Budapestről nap-nap után röptik felénk a revízió nyilait, nem lehet tőlünk

azt követelni, hogy kisebbségeinkkel szemben liberálisabbak legyünk, mint azok az államok, amelyek nem képezik a revizionista törekvések céljait. Az az ösztönös, amivel Willer képviselő javaslatát, 24 órával Eckhardt Tibor revíziós beszéde után, előterjesztette, kissé hamisan hangzik...”

SENATORVALASZTASOK

Január 25-én szenátorválasztás lesz Alsófehérmegyében. A kormány jelöltje: Román Valér munkügyi alminiszter. A nemzeti-parasztpárt még nem döntött arról, hogy részt vesz-e a választáson, melyet Rusu Abrudeanu községi szenátor halála következtében irtak ki.

A Mavrodi halálával megüresedett romanatimegyei szenatori mandátumra Dimitriu képviselő, a Skoda-bizottság elnöke pályázik, akinek jelölését a kormány is támogatja.

MÓCOKAT TELEPITENÉK AZ ERDÉLYI HATÁRSZÉLI VIDÉKEKRE

A földművelésügyi minisztérium Erdély szempontjából nagyjelentőségű tervvel foglalkozik. Hónapokkal ezelőtt ugyanis Sassu miniszter utasítására több mezőgazdasági felügyelő vizsgálatot tartott Arad, Bihar, Szatmár, Szilágy és Temes megyében s a vizsgálat során megállapították, hogy ezekben a megyékben körülbelül 1000 hektárt kitevő teleptésre alkalmas földterülettel rendelkezik a minisztérium, illetve a Nemzeti Teleptési Hivatal.

Sassu miniszter most tervezetet s egyben törvényjavaslatot készít, mely lehetővé teszi, hogy

ezekre a határszéli földterületekre románokat telepítsen a kormány.

A Curentul úgy tudja, hogy mócokkal akarják benépesíteni azokat az erdélyi vidékeket, ahol az állam tartalékföldekkel rendelkezik.

A FŐSZOLGABÍRÁK FUGGETLENITENI AKARJÁK A KÖZIGAZGATÁST A POLITIKATÓL

Ma ért véget a főszolgabírák bukaresti kongresszusa. Határozati javaslatuk ér-

TUNGSRAM



DUPLASPIRÁLLÁMPA
DEKALUMEN SOROZATBAN

telmében a főszolgabírák többek között kéri, hogy a közigazgatást mentesítsék a napi politika befolyása alól.

A prefektus politikamentes személy legyen.

aki a közigazgatási kérdésekben megfelelő jártassággal bírjon. Javasolják, hogy a földművelésügyi minisztérium az állami tartalékokból

mintagazdaságok felállítására céljából bocsásson rendelkezésükre megfelelő földterületeket.

Végül kéri a megszüntetett járások visszaállítását és a jegyzők hatáskörének kiterjesztését.

Átszervezik a Nemzeti Bank irányítását

Elmozdítják a kormányzó féléves megbízatással?

Bukarest, december 14.

A Tempo jelentése szerint a Banca Nationala vezetősége új alapszabálytervezetet dolgozott ki, amelynek legjelentősebb újítása az, hogy jövőben a pénzügyminiszter nem mozdíthatja el állásából a jegybank kormányzóját, akinek a megbí-

zása 7 évre szól.

A tervezet az igazgatók számát kettővel felemeli és jelentékenyen kibővíti adminisztrációs hatáskörüket. A jegybank új alapszabályjavaslatát valószínűleg a karácsonyi szünet után nyújtják be a parlamenthez.

Sulyosan elítélték az aradi sikkasztó rendőrtisztet

Az ítélet a rendszert is kemény szavakkal megbélyegzi

Arad, december 14.

Csütörtökön az esti órákban hirdetett ítélet az aradi törvényszék a rendőrség sikkasztóinak bűnében.

Gherman Dante dr. másfélórás védőbeszéde után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Hosszas tanácskozás után hirdette ki a tanács elnöke a sulyos ítéletet:

Orghovici Demeter volt rendőrségi pénztáros 118 ezer 885 lej állami és 23 ezer 585 lej bankpénz elsikkasztásában bűnösnek találták és a sorozatosan elkövetett bűnselekmények miatt 3 évi börtönrre ítélte a bíróság.

Goron Carol rendőrségi tisztviselőt, aki

mint bűntárs szerepelt, felmentette a törvényszék, mert bűnösségét nem tudták megállapítani.

Az indokolás nemesak Orghoviciot ítéli el, de megbélyegzi azt a rendszert is, amely lehetővé tette a hosszú ideig ügött sikkasztást. Enyhítő körülménynek tudta be a bíróság, hogy

a pénztáros felettesei a hiányos ellenőrzéssel egyenesen értelmi bűnrészesek voltak Orghoviciinak, akinek olyan utasításokat adtak, hogy a sikkasztásokat valósággal megkönnyítették.

Orghovici védője megfellebbezte az ítéletet.

Egy jól felkészült vádlott, aki teherautóval szállította a bizonyítékot a tárgyalásra

Bukarest, december 14.

Ma került a brailai törvényszék elé Tomescu Gheorghe földművelésügyi felügyelő ügye, aki ellen azt a vádat emelte az ügyészség, hogy

24 millió lejjel megkárosította az államot, illetve az állami halgazdaság brailai telepét.

Kihallgatása során Tomescu élénken tiltakozott a vád ellen és állításainak bizonyítására 11.300 kilogramm suly okirathalmazt terjesztett a bíróság elé, melyből — szerinte — megállapítható, hogy kollégái rosszindulatának esett áldozatává. A tárgyalást természetesen félbeszakították, hogy a tanács áttanulmányozhassa a jókora szénakazalt kitévő hivatalos iratokat, melyeket az alaposan „felkészült” vádlott teherautókkal szállított a törvényszékre.

Samsonovici tábornok a nagyvezérkar lőnöke, helyettese Florescu tábornok

Bukarest, december 14

Az uralkodó a nagyvezérkar főnökévé nevezte ki Samsonovici tábornok volt hadügyminisztert, Antonescu tábornok helyébe, aki a pitești negyedik hadosztály parancsnokságát veszi át. A nagyvezérkar helyettes főnöke Florescu tábornok, a hadügyminisztérium jelenlegi államtitkára lett.

baradlai László:

SZÉP A VILÁG?

*

Szép a világ!

Ne gondold, mélyen tisztelt olvasó, hogy e sorok melabus írja hirtelen megbolondult. Alázatos szolgád, aki naponta meggőrbített derékka szenvedni el az inzultusokat és nagyképűségeket, egyáltalában nincs elragadtatva a világtól és annak ellenére, hogy reggeltől-estig igavonó barom módjára dolgozhat, a világot éppen olyan kevéssé találja szépeknek, mint az a munkanélküli, aki szívesen dolgozna, ha volna mit.

A világot Lehar Ferenc méltóságos kormányfőtanácsos ur és többszörösen kitüntetett milliomas operett-szerző találja szépek abban az új operettjében, amelyet a napokban közvetített a rádió.

Szép a világ — mondja tiszteletreméltó batorsággal az egykori katonakarmesterből m.l. lomosossá és keresett zeneszerzővé nőtt Lehar és a szövegkönyv ízelítőt ad a világnak ebből a lehári szépségéből.

Hercegek és hercegnők szórakoznak ebben a lehári világban, agyalágyult grófok és eselszövő udvari intrikusok táncolnak, énekelnek, pezsgőznek, hopszasszáznak és szabad idejükben szerelmeskednek, hogy a végén a mindent megoldó nagy fináléban teli torokkal és tágu-ló tüdővel énekeljék: Szép a világ!

A néző ül a nézőtérben, a rádióhallgató otthon, a részletre vett rádióhallgató és kesernyően huzza félre a száját.

Szép a világ?

Lehet, hogy ennek a tiszteletreméltó öregurnak, aki nagyon édes melódiákat tud komponálni és tehetségével, valamint a közönség félrehevült izlésének segítségével vagyoniakat keres ezen a papondekliszterden szép világon, ezen a süritett cukrosvízen, szép a világ. De sajnos, nekünk, a nagy többségnek nem elég meggyőző a nagyhercegi szerelem e zenével aláfestett nyilvános násza ahhoz, hogy elhiggyük: valóban szép a világ.

A bányamunkásnak, aki tizenhat órát dolgozik egyhuzamban, hogy magának és szerencsétlen kölkeinek egy falás kenyere legyen, hiába ordítja a színes plakát, hogy szép a világ. Ha ezt olvassa dühbe jön és azt hiszi, hogy az urak gunyolódni akarnak vele.

De hiába magyarázom a kereskedőnek is, hogy szép a világ, amikor szegény azon töpreng, hogy kinek a nevére írassa át a boltot. Ötször került csödbe. A bolt már felesége, gyermekei, apja és sógora nevére is szerepelt. A családtagokból kifogyott és a bolt még mindig nem megy. A hatodik csödtől most már pusztán és kizárólag csak az tartja vissza, hogy nincs több „széplőtlen“ nevű ember a családban.

Kinek szép a világ Lehar mester? kérdezném, ha tudnám, hogy ezek a sorok eljutnak Önhez. Talán a kenti hercegnek, vagy Önnök, tisztelt mester, de nekünk uram, nekünk a mélyen tisztelt közönségnek nem szép. Lyukas a talpunk és lyukas a könyökünk, de Ön és Önök ezzel nem elégszenek meg. A hasunkba is lyukat akarnak beszélni és a rideg valóság helyett belénk éneklnek, felénk sütitnek, sa-xofonnal, suszterinással, flótával belénk füttyölnek, hogy szép a világ!

Ki hiszi el?

A határon átdobott szegény jugoszláviai magyarok? A leépített kisebbségi tanítók? A gondokkal küzdő Európa, Amerika és a kapcsolt világörzések?

Szép a világ! Időszertlenül címeket választanak Európa iról. zeneszerzői, színigazgatói és szellemi szükségleteinek kiszolgálói.

Tersánszky Józsi Jenő nyomorog, de Lehar-nak szép a világ.

Egy német író éhenhal, de Hollywood hirdeti a nagy filmjeit, amelynek címe: Jó élni! A világ háborútól reszket és fegyverkezik, a moziban a táncos huszárokat játsszák.

Időszertlenül címek.

Szép a világ?

Richard Ardington nevű angol író már sok-sok évszázad óta, mint Lehar. Könyvének ezt a címet adta: Minden ember ellenség.

Ezt elhiszük. Ezt érezzük, ezt látjuk.

De szép a világ?

Ugyan, kormányfőtanácsos ur!... Két kerin-gő között nézzem egy kicsit jobban körül...

— Irodalmi- és művész-est Gyergyó-szentmiklóson, kolozsvári szereplőkkel. Tudósítónk jelenti: A „Gyergyói Lapok” rendezésében folyó hó 15-én, szombaton nagyszabású irodalmi- és művész-est lesz Gyergyószentmiklóson, melyre vendégsze-replőkként Kolozsvárról Bajkó Erzsébet, Dsida Jenő és Koós-Kovács Istvánt, valamint K. Vojtekovics Olga marosvá-sárhelyi énekművésznőt hívták meg. Az estély iránt nemcsak Szentmiklóson, de a környező falvakban is nagy érdeklődés nyilvánul meg. A műsort 16-án, vasárnap Ditróban is megismétlik.

Hatalmas tűz pusztított a brassói „Galvan“-gyárban

A kár körülbelül 3 millió lej

Brassó, december 14.

Ma reggel öt órakor a Hosszu-utca és Malom-utca sarkán levő „Galvan”-gyár helyiségében a földszinten levő csiszoló-ban tűz ütött ki.

Mivel a gyárban éjjeli őr nem tartózkodott, a gyár udvarán lakó alkalmazot-tak vették észre a tüzet. Mire a tűzoltók megjelentek, a lángok néhány perc alatt elhamvasztották a gyár középső részét, majd a tető is leégett.

Nagyon sok készáru is tönkrement. —

Összeégték a drága transzmissziós gépek, készülékek, úgyhogy a összkár hozzáve-tőleges számításal hárommilliót tesz ki.

Gross és Gusbeth, a gyár tulajdonosai jelentést tettek a rendőrségen, amely a nyomozást megindította. A gyanu arra irányul, hogy

a hatalmas pusztítást bűnös gyújtoga-lás okozta.

A gyár egyébként a Steaua Română társaságnál többmillióra biztosítva volt.

A kolozsvári rendőr gyilkosai a bíróság előtt

A hűtlen feleség és szerelő elvetemült összeesküvése

Kolozsvár, december 14.

Kegyetlen gyilkosság bűnperének tár-gyalását kezdte meg a kolozsvári tör-venyszék.

Múlt év szeptemberében történt, hogy Flick Luca közrendőrt holtan találták lakásán. A rendőrorvosi vizsgálat szív-szélhűdést állapított meg és megadták a temetésre az engedélyt. Néhány hónap mulva a véletlen felderítette, hogy a rendőr nem természetes halállal múlt ki, hanem meggyilkolták. Az előzményekre is teljes fény derült.

Avram Vasile munkás albréletben la-kott a rendőrnél és udvarolni kezdett Flick feleségének. Rövidesen viszony fej-lődött közöttük. Elhatározták, hogy a fér-jet elteszik láb alól. Szeptemberben az asszony elhagyta az urát és hazaköltözött szüleihez. Avram továbbra is ottmaradt. Egyik este inni kezdtek, a rendőr része-gen lefeküdt, mire Avram hozzálátott borzalmas munkájához.

Bort töltött Flick szájába, megfogta

torkát. A szerencsétlen ember nem tu-dott nyelni és megfulladt.

Külső erőszak nem látszott a hullán, ezért állapították meg a szívszélhűdést.

Az özvegy és szeretője összeköltöztek, de rosszul éltek: Avram az asszonyt ütötte verte. A gyilkos munkást a rendőrség lopásért letartóztatta és a vallatás során Avram szörnyű tettét is bevallotta. Nyom-ban letartóztatták mindkettőjüket, ké-sőbb az asszonyt szabadlábra helyezték és hazaengedték négy gyermekéhez.

A törvényszéki tárgyaláson részleteiben is teljesen tisztázódott a két elvetemült bűntárs szörnyű összeesküvése. A tanu-vallomások közül különösen Szabó Anna adott érdekes felvilágosításokat. Szerinte a rendőr felesége panaszkodott férje bru-tális bánásmódja miatt és „várakozlón” keresett, ki férjét eltegye láb alól. Akko-riban ismerkedett meg az asszony Avram-mal, akit rávett, hogy költözzék hozzá és ölje meg férjét.

A tárgyalás még tart.

Vizsgálat folyik a vármegyházán

Bidu prefektus menesztéséről beszélnek Sepsiszentgyörgyön

A háromszéki megyefőnök kénő kivételével elbocsátotta a magyar tisztviselőket

Sepsiszentgyörgy, december 14.

Hivatalos körökben már hónapok óta egyre több panasz hangzik el Bidu Valér dr. háromszéki megyei prefektus tevé-kenysége ellen, aki diktatórikus módon és teljesen egyéni elképzelései szerint intézi a vármegye ügyeit. Megirtuk an-nakidején, hogy Bidu hatalmi lázában mintegy 60 gesztenyefát akart kivágnatni az évszázados városi parkból, hogy... a vármegyházáról kilátása legyen a fő-térre és a városra. Az ügyhöz még hoz-zátehetjük, hogy a megyefőnök csak akkor állt el érthetetlen kívánságától, amikor Stanciu Vasile dr. időközi bi-zottsági elnök lemondásával fenyegető-zött.

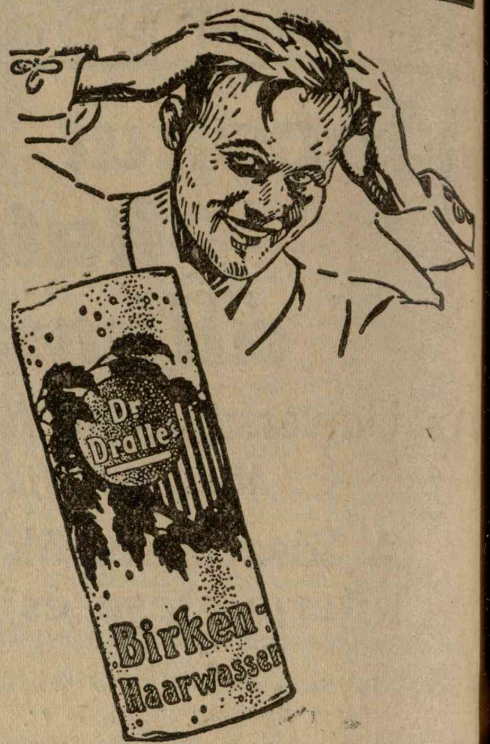
Ha Bidu dr. saját párttagozata tiltá-kozása következtében meg is kegyelme-zett a sértetnek, tevékenységét más téren folytatta és sikerült elérnie, hogy a véghezvitt szabálytalanságok elleni tiltakozásképen.

a megyei időközi bizottság négy ma-gyarpárti tagja beadta lemondását.

A prefektus ugyanis olyan vállalkozá-sokba kezdett, amelyekkel a magyar párt politikailag nem azonosíthatta ma-gát. A négy bizottsági tag lemondásának közvetlen okát a felmerült panaszok-kal egyetemben a miniszterelnök tudomására hozta, aki vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy a felho-zott vádak és kifogások megfelelnek-e a valóságnak.

Ez a vizsgálat most van folyamatban a vármegyházán s tegnap már arról be-széltek Sepsiszentgyörgyön, hogy Bidu dr-t elmozdították a vármegye éléről. A hír egyelőre korainak bizonyult, ellen-ben Sepsiszentgyörgyre érkezett Bog-dan István dr., a liberális párt három-széki tagozatának elnöke, aki maga is azon a véleményen van, hogy a felme-rült sérelmeket sürgősen orvosolni kell.

Végző fórumon ő lesz hivatva megál-la-pítani, hogy a háromszéki megyei pre-fektus eddigi tevékenysége mennyiben volt szabálytalan és milyen esetekben lépte túl törvényben megállapított ha-



HAJHULLÁS

és korpa ellen, valamint az idegek felélesztésére használjon:

DR. DRALLE
BIRKENWASSER

mert ez a legjobb szer!

Hatása meglepő!

Kapható:

drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

táskorét. Hír szerint, ha a vádak csak részben is beigazo-lódnak, ugy Bidunak feltétlenül el kell hagynia állását.

Utódjául Cretu Miron dr. sepsiszent-györgyi orvost emlegetik, akinek működése elé bizalommal tekint az egész megye lakossága.

Bidu prefektus egyébként néhány nappal ezelőtt újabb hőstettet hajtott végre. Ezúttal a vármegyházán csinál „nagyakaritást”, ahonnan

csaknem az összes kisebbségi tisztviselőket elbocsátotta.

Egy évvel ezelőtt a prefekturának még 15 magyar tisztviselője volt, akik közül most csak kettő maradt meg helyén. A többiek egy részét a megyefőnök felüg-gesztette, néhányat nyugdíjba küldött, másokat meg jegyzőnek helyezett ki kü-lönböző községekbe. Ez könnyebben ment, mint a favágás.

Érthető tehát, ha a megye lakossága ellenszenvvel van Bidu prefektus személye iránt. A vizsgálat eredményét abban a reményben várja mindenki, hogy a kormány igazságot szolgáltat a háromszéki megye népének és Bidu helyét olyan politikussal tölti be, aki megértés-sel és türelemmel fogja képviselni a állam érdekeit.

— Elhajásodásnál, községnél és cukorbetegségnél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, hígysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan el-mozdítja az emésztést. Több jeles orvos, anyageserebajok célszerűbb gyógymódja utá-n kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a Ferenc József vizkúrával nagyon szép eredményt lehet elérni.

Róth bankigazgató bűnperében szombaton hirdet ítéletet a szatmári törvényszék

Szatmár, december 14.

Róth Lajos bankigazgató nagy fel-tűnést keltő bűnperének csütörtökön volt a harmadik tárgyalási napja a szatmári törvényszéken.

A bizonyítási eljárás befejeződött. A tizenhét pontos vádiratnak tizenöt pontja megdőlt, mindössze éppen a há-rom legsúlyosabb vádpontot nem tudta igazolni Róth Lajos. Három tisztviselő je óvadék sikkasztásért jelentette fel és bár Róth azt állítja, hogy tisztviselőinek egyszerű betétjéről van szó, ezekben a vádpontokban ítélnék nek fe-llette. Miután a vádbeszéd elhangzott, az ítélet kihirdetését szombat délelőttre ha-lasztotta a bíróság.

Híres gyomor- és bélbetegségek, savanyú felbőgőgés, gyomorgörcs, puffadás, stb. alapos gyógyszere a
SALVACID



Túl-zsíros, nehezen emészthető ételek, romlott hús, rom-lott tészták, éretlen vagy romlott gyümölcstől származó gyomorrontások eseteiben óránként vegyünk be 2—3 szemet mindaddig, míg a panaszok (gyomorgörcs, hányás, bevont nyelv, rossz száj) megszűnnek.

Eredeti üveg Lei 150—
Kis tubus Lei 50—

Gyors és biztos hatás.

A B. L.

Karácsonyi számáról

már egyizben megemlékeztünk. Az olvasó el sem képzelheti, milyen nagy és örömteljes munka ez. Gondosan kiválogatni mindazt, ami érdekes és véglegesen elkészíteni azt a számot, amelyik két napra elegendő szórakozást ad az olvasónak.

Nálunk régi hagyomány, hogy karácsonykor egészen kiváló kell adnunk és ez a magyarzata annak, hogy a B. L. egész apparátusa teljes energiafeleslegét most ennek a célnak szolgálatába állította.

Felvonul legjava írásaival a B. L. egész külső és belső gárdája, azonkívül a magyar nyelvterület legkiválóbb tollforgatói — szépirodai és publicistái: — jutnak szóhoz karácsonyi számunk oldalain.

Ezzel is megemlítjük önálló mellékletünket, amelyben Tomcsa Sándornak két kacagatót egyfelvonását adjuk karácsonyi ajándékkul olvasóinknak.

A csehek és a magyar rádió

Ungvár, december 14.

A cseh rendőrség a genfi eseményekkel kapcsolatban rendeletet fogantatott, amely megtiltja, hogy szabad utcai hangszórókkal rádióállomások leadását továbbítsák, továbbá, hogy a külföldi állomások híreit magánlakásokban csoportosan hallgassák. A rendelet kimondja, hogy a szigorú intézkedések azért váltak szükségessé, mert a genfi tárgyalásokkal kapcsolatban a magyar rádió erős csehszlovák-ellenes propagandát üz.

15-én kezdődnek az új nyelv-vizsgák a CFR brassói hivatalaiban és műhelyeiben

Brassó, december 14.

A brassói CFR hivatalaiban és műhelyeiben szombaton kezdődnek újra a nyelv vizsgák, melyen részt kell venniük azoknak az alkalmazottaknak, akik a mult-kori vizsgában betegség, vagy szolgálat miatt nem állhattak elő. Nemkülönböztetve azoknak, akiknél a vizsga eredménye nem volt kielégítő. A nyelvvizsgák előreláthatóan hosszabb időt fognak igénybevenni.

A kassai Kövess-ügy rejtélye

Kassa, december 14.

Néhány nappal ezelőtt mi is megírtuk, hogy háromévi fegyházra ítélték Kövess Illés dr. kassai lapszerkesztőt. Az ügy háttere ma sem került a nyilvánosság elé, a bíróság zárt tárgyaláson tárgyalta le a Kövess elleni vádat, amelyről nem jelenthetett meg nyilvános beszámolót.

Az ügyvel kapcsolatban budapesti jelentés alapján szerepelt egy Gonda Mór nevű lapvállalkozó is, akinek a jelentés szerint egész különös szerepe volt a Kövess-ügyben. A pesti információ szerint Gonda, mint a cseh hatóságok spicijé tevékenykedett Kövess ügyében, akit arra akart rábírní, hogy adja el neki a lapját s akkor mentesíti minden eljárás alól. Beavatott kassai információ szerint ez a budapesti jelentés téves és céltalos. — Gonda nem lehetett a cseh hatóságok spicijé, aminek legfőbb cáfolata az, hogy már másodszor utasítják ki a cseh hatóságok és a másodszori kiutasítás alkal-mával elkeseredésében az ereit is felvágta.

Informátorunk közli azt is, hogy Gonda a fenti okok miatt 1933 októberé óta Prágában tartózkodik és onnan ki sem mozdulhatott. Kövess 1934-ben tartóztaták le. Kövesszel 20 év óta barátságban él, utoljára 1933 áprilisában beszélt vele.

Ez az igazság — mondja a kassai jelentés, amelyben semmi okunk sincs kételkedni.

NÉGY SZÍNHÁZBAN EGYSZERRE ROBBANTAK POKOLGÉPEK

(Boston) Titokzatos bombamerényletek tartak izgalomban a bostoni hatóságokat. A város aegy színházában, amelyek mind más és más városrészekben vannak, tegnap este szinte má-sodpercenyi pontossággal egyazon pillanathan robbanások történtek. Az okot eddig még nem állapították meg. A robbanások azonban emberéletben nem tettek kárt s csak anyagi kárt okoztak. A rendőrség feltevése szerint a robbanásokat óraműre beállított pokolgépekkel készítették elő ismeretlen tettesek, akiknek közbeavatkozására széleskörű nyomozást indítottak.

A kamara és szenátus ülése

Madgearu éles interpellációja a kontingen-tálás mai rendszere miatt

Izgalmas hangulat a kamarában

Bukarest, december 14.

A kamara mai ülésén Ghelmegeanu (nemzeti-parasztpárti) tiltakozik az ellen, hogy a kormány egyetlen törvénnyel szándékozik 21 rendelet törvény parlamenti ratifikálását végrehajtani.

Madgearu kifejti a kontingentálás kérdéséről szóló interpellációját. Rámutat arra, hogy a kontingentálási igazgatóság-on tartott házkutatás, noha mesterien rendezték, nem vezetett semmi eredmény-hez.

Élesen kritizálja a kormány külkereskedelmi politikáját, mely szerinte álta-

lános árdraguláshoz fog vezetni.

Azzal vádolja a kormányt, hogy a kom-penzációs üzletek felvirágzását túlzott en-gedékenységgel elősegítette. Megemlíti, hogy

egy kompenzációs kijárással foglal-kozó óriási haszonnal dolgozó magán-iroda élén a liberális párt egyik vezető tagja áll.

A szenátusban Leonte Moldovanu elnök felolvassa Titulescu választáviratát.

Gafencu (nemzeti-parasztpárti) magya-rázatot kér a belügyminisztertől: miért

kibozták el az Universul reggeli kiadá-sát?

Inculetz belügyminiszter kijelenti, hogy a lap nem tartotta be azokat a szabályo-kat, melyeket a cenzura bevezetésekor léptettek életbe. Az Universul inkriminált közleményében olyan állami problémákat tárgyalt, melyek nem kerülhetnek nyilvánosság elé.

Ujabb jelentésünk szerint az Universul elkobzását a kamarában Popescu-Neescu-ti képviselő, Stelian Popescu veje teszi szóvá, akinek interpellációjához állítólag Bratianu Dinu is hozzájárult.

Két heti fogházra ítélték Szabó Dezső irót

Bajcsy-Zsilinszky Endre képviselő megrágalmazása miatt

Debrecen, december 14

A járásbírósa csütörtökön délelőtt hozott ítéletet Bajcsi-Zsilinszky Endre képviselőnek Szabó Dezső ellen indított rágalmazási perében.

Szabó Dezső — amint emlékeztet — november elsején rendkívül sértő kifejezésekkel illette Bajcsi-Zsilinszky képviselőt, azzal vádolva többek között, hogy nem számolt le Vass József nép-jóléti miniszter által Szabó Dezső szá-mára neki átadott 2000 pengővel.

Szabó Dezső ezenkívül azt is mondot-ta, hogy Zsilinszky tehetségtelen ember, aki radikális programját teljes egészé-ben töle lopta.

Az elővezetés terhe alatt megjelent Szabó Dezső hangoztatta, hogy nem ér-zí magát bűnösnek, továbbra is állja ál-lításait, de saját érdekében nem teheti meg azt, hogy azokat bizonyítsa. Hangoztatta, hogy igazat mondott, 55 éves

ember s ha valakinek a személye körül nagy viharok voltak, akkor az ő szemé-lye az. A sértett jogi képviselője bemu-tatta Szabó Dezső sajátkezű leveleit, a melyekből kiderült, hogy

Zsilinszky 17 hónap alatt 22.770 pengőt juttatott az írónak sajátjából.

A bíróság rágalmazás vétségében bü-nösnek mondotta ki Szabó Dezsőt s ezért

2 heti fogházra, egy napi fogházra át-változtatható 500 pengő pénzbüntetés-re, valamint 150 pengő perköltség és 1 pengő erkölcsi kártérítés megfizeté-sére ítélte.

Az indoklásban rámutat a bíróság, arra, hogy Szabó Dezső jótévőjét rágalmazta meg s ezért cselekedetét a legsúlyosabb elbírálas alá kellett vennie. Szabó Dezső az ítélet súlyossága miatt fellebbezést jelentett be.

Két szerelmes borzalmas öngyilkossági kísérlete

A városi villanyáramot vezették magukba, de csak karjaikat veszítették el

Brünn, december 14.

Az elmúlt éjjel a város egyik háza előtt egy fiatal embert és egy leányt találtak súlyos égési sebekkel. Kórházba szállították őket, majd a vizsgálat megállapította, hogy a fiatalember Lauterbach Ferenc 29 éves gépész s a leánnyal együtt közös öngyilkosságra határozta el magát. Ugy

akartak véget vetni életüknek, hogy

két hosszú drótot vezettek át a villany-vezetékben s a drótok pégét mindkét kezükkel megfogták.

A villanyáram annyira összeégette őket, hogy mindkettőjüknek mindkét karját le kellett vágni.

Egy híres magyar szobrász halála

Budapest, december 14.

Tóth István, a neves magyar szobrász-művész, 73 éves korában elhunyt. Az ő műve a nagyváradi püspöki oltárszobor-zat, a budapesti halászbástya Hunyadi-szobor és Kossuth zugligeti szobra.

72 éves hitvesgyilkost ítél el az aradi törvényszék

Arad, december 14.

Hetvenkét éves vádlottat ítél el súlyo-san az aradi törvényszék!

Almasan Todor galsai gazdálkodó hosz-szu ideig Amerikában élt. Az évek során tekintélyes vagyont küldött haza lányá-nak és feleségének. Mikor néhány évvel ezelőtt hazatért, kellemetlen meglepetés érte. Hozzá tartozói egyszerűen nem akar-tak tudni a hetven felé járó öregember-ről, kidobták a házból és csak hosszas könyörgésre fogadták vissza. Napirenden voltak ezután a hangos veszekedések. Az öregembert éhezettették, az istállóból aludt és egyre növekvő elkeseredéssel nézte, hogy az általa szerzett vagyonból milyen jólétben él családja. Egy napon a kert-ben ismét összeszólalkozott feleségével, a

kit kapával úgy sújtott fejbe, hogy az asszony kilenc nap múlva meghalt.

A törvényszék most tárgyalta ügyét és feltűnően súlyos ítéletet hozott: a hetven-két éves öregembert halált okozó súlyos testi sértés címén öt évi fegyházra ítélte.

Minisztertanács és pártértekezlet

Bukarest, december 14.

A kormány tagjai ma délután miniszterta-nácsra ültek össze, amelyen az alminiszterek nem vettek részt. Hírek szerint a hadsereg fel-szerelésével kapcsolatos kérdésekkel foglalko-zott a szűkkörű minisztertanács.

A nemzeti-parasztpárt klubjában a párt par-lamentárai tartottak hosszú megbeszélést. Fel-tűnést keltett, hogy Maniu nem jelent meg az értekezleten.

Litvinov Romániába jön?

Bukarest, december 14.

A Tempo külföldi távirat alapján azt az ér-dekes hírt közli, hogy Litvinov Románián keresztül szándékozik vizsautazni Moszkvába. A bukaresti szovjetkövetségen kijelentették, hogy ezidőig még nem kaptak olyan utasítást, amiből arra lehetne következtetni, hogy a Szovjet külügyi népbiztosa Románián keresz-tül ohajtana visszatérni Oroszországba.

„Pénz beszél...”

Budapest, december 14.

A Nemzeti Színházban csütörtökön volt a bemutatója Feleki György, a kitűnő fiatal drámaíró „Pénz beszél...” című vig-játékának, amely nagyszíru figurákon át mutatja be, hogy a bizt s fellépés és az a biedelem, hogy valakinek pénze van, gyakran hozzásegít a karrierhez. Egy Párisból hazakerült fiatal mérnökről azt hiszik, hogy Franciaországban jólmenő vegyészeti gyára van s amikor a való-ság kiderül, akkorra már egy felfedezése révén gazdag és világhírű emberré lett.

A színészek valamennyien elsőrangú alakítást nyújtanak.

Megválasztották Svájc új szövetségi elnökét és alelnökét

Bern, december 14

Csütörtökön választották meg Svájc új szövetségi elnökét. Szavazattöbbség-gel a köztársaság új elnöke Minger Ru-dolf szövetségi tanácsos lett, alelnöké pedig Merger doktor.

Igy néz ki Bolivia és Paraguay békéje...

London, december 14.

A jelek szerint Bolivia és Paraguay ki akar-ja használni azt az egy hónapot, amelyet a Népszövetségtől a kibékülésre kaptak s most elkeseredetten folytatják a Chaco birtokáért évek óta folyó háborújukat.

Bolivia elnöke most elrendelte az összes katonai szolgálatra alkalmas férfiak mozgósi-tását.

Miről tárgyal Schuschnigg Budapesten

Budapest, december 14

Schuschnigg osztrák kancellár és Ber-ger-Waldenegg külügyminiszter budapes-ti látogatásukkal kapcsolatban nyilatko-ztak a bécsi sajtónak s hangoztatták, hogy a két ország barátságos viszonya érthető-vé teszi az állandó kapcsolatok fenntar-tását Ausztria és Magyarország politiká-ját az európai béke előmozdításának az érdekei jellemzik.

A bécsi Neue Freie Presse szerint Schuschnigg a római egyezmény kifej-lesztéséről is tárgyal Budapesten. Ma-gyarország azonban valószínűleg politi-kai garanciákat követel engedékenységre fejében.

Szerelmi dráma két halottal

Ógyalla, december 14.

Molnár János hentesmester már régebben udvarolt Kecskés János taxisoffőr feleségének és az utóbbi időben folyton unszolta, váljon e férjétől s telepedjenek együtt meg Ersekújvá-ron. Minthogy a soffőr felesége nem engedte a csábításnak, Molnár három revolverlövés-sel agyonlőtte, majd ő is öngyilkos lett.

HIREK

M. Hegyi Ilona:

Képek a székely fővárosból

Nagyszerű hangversenyekről és kitűnően sikerült Bethlen Kata-bálról számolnak be a helyi újságok.

A mi városunk pompás város. Van itt minden.

Igaz, hogy hangversenyeken régóta nem voltam. De tudom, hogy volt több is. Ki ne tudná? Hiszen a jegyeket házról-házra viszik, hivatkoznak állásra, ismeretségre, magyar ügyre, művészi elhivatottságra, rokonságra, jótékonyosságra és még ezer egyébre. Addig hivatkoznak, ameddig oda nem adod a harminc lejedet, amivel esetleg éppen a cipőd talpát akartad megjavíttatni. De Vásárhelyen nem lehet az effélélt visszautasítani. Kiderítik, hogy nem vagy művész, nem vagy magyar, nem vagy ember... mindent kiderítenek. Legjobb, ha szó nélkül fizetsz!

Ennek fejében aztán valóban elmelehet, ha van kedved hozzá, a hangversenyre és meghallgathatod a helyi művészt, a jót, a rosszat, az újat és a huszonhatszor hallottat. Ellenben nem hallhatsz egyetlen idegen művészt sem, mert ha valamelyik mégis Erdélybe tévedne, messze elkerüli városunkat, ahol pedig igen sokan szeretik a jó muzsikát s mindig meg is becsülték. Casals Pablo, brüsszeli, Kubelik, orosz trió, Bartók és a többiek mind zajos, táblás házak emlékével távoztak. Valaha. De most nem telik rájuk. Az idevalósiakra sem telik, dehát, istenem, hogyan utasíthatná vissza az ember a jegyet, ha már olyan kedvesek, hogy házhöz küldik.

A Bethlen Kata-bál, az más. Oda boldogan mennek az emberek.

— Te elmegy? — kérdeztem egy bátránómet.

— Nem — mondta —, csak a műsorra. Nincs estélyi ruhám.

— En ugy tudom, hogy három is van neked, hiszen magad is művész vagy és „estélyiben” szoktál szerepelni.

— Igaz, de nem újak. Már pedig, tudod, vagy megjelenek tökéletes ruhában vagy sehogy.

Ezt mondta és nagyon szomorú volt. Kedvem lett volna csináltatni neki egy tökéletest.

A varrónő azt kérdezte, hogy mi új-ság a rádióban.

— Hiszen magának is van rádiója.

— Nem érek rá — felelte —, ma este-re el kell készülnie egy fehérselyem estélyi ruhának. Első bálja lesz egy kislánynak. Sok csokorral, arany cipővel és rózsalevelekkel. Annyi gavallér! Ez a főgavallér...

Igen, a főgavallér! Akiért ez a ruha készült, akiért a kislány, ki tudja, hány álmatlan éjszakával remegve várja az új ruhát, az első komoly bál estét, a főgavallér miatt.

Véletlenül ismerem a főgavallért.

Kedves, jó gyerek. A bálon frakkban lesz, igazi uri fiú, jól táncol, teniszezik, siel, uszik és evez. És, ha éppen tavasz van, vagy ködös télelő, mint mostan, akkor otthon ül és korzózik. És vár. Egy jég-vagy vízszeszont vár. Amikor a jég-vagy a csónakon dolgozhatik. Tétlen izmait megfeszítheti.

Ismerem őt, egy a sok közül, a magyar fiúk közül, akik itthon vannak. Akiőtől nem merjük megkérdezni, hogy milyen pályára mennek, hogy vizsgáztak-e, hogy egyáltalán beiratkoztak, hogy hova, mire és akitől megkevesé megjuk megkérdezni: mikor fogod megkeresni a kenyeredet?

Régebb egy ilyen habruha, egy ilyen bál ruha mátkaságban s azután egy három szobás csipkés otthonban folytatódt. Most mindössze néhány tangót, angolvalcert vagy cariocát jelent.

Az édesmama, melyett, hogy reménykedve házukhoz hívná az ifjút, nagyot csip könnyelmű lánnya karján és a füle-be sziszegi:

— Nem tudod, hogy sohasem fog egy garast sem keresni! Foglalkozz mással! És a fiu anyja belecsip egyetlen fiacskájára jól kisportolt muszklijába:

— Nem tudod, hogy nincs hozománya? Ezt a selyemruhát is hitelbe vették. Engem! Táncolj Lillával, akire két ház néz ki a nagybátyjától.

A fiatalok pedig gondolkoznak egy darabig. Táncolnak a kövér, csunya Lillával, a gazdag, öreg kereskedővel, aztán az angol valcernél egymásra néznek. Nem, ezt nem lehet érdekből táncolni. Ez egy olyan.

És öt percet áldoznak a szív szavának.

ABLAK

A Harmadik Birodalom sánta kulturdiktátora, Göbbels és a német zenei élet eddigi nagyságai között kiűtött háború, amely már nem a „valcerháború” könnyedségével folyik, hanem komoly méreteket öltött. Furtwänglernek, a nagy karmesternek és R. Straussnak, a nagy komponistának kiközösítésével végződik.

Emlékeztet, hogy milyen mély megrökönyödést váltott ki az európai kultúrelletben az a hír, amely a náci uralomra jutásakor arról értesített, hogy Furtwängler és Strauss behódoltak az új rendszernek és szó nélkül tűrik, hogy a náluknál nem kisebb német zenei nagyságokat, akik a dísz árjájának nem felelnek meg, kiutasítják a birodalom területéről. Furtwängler, aki akkor feladta az európai zenei metropolisok koncertpódiumát berlini megtiltásaitól, úgy mint Strauss egy ideig tűrte a káplárok tömjénezését, de végre is azon vette észre magát, hogy a szöges bakkancsot nem lehet hárfává változtatni és hogy ez a szöges bakkancs igen könnyen áll az ember háta közepe felé.

Amikor Hindemith Pált, a modern atonális zeneszerzés egyik apostolát hetekkel ezelőtt Göbbels és néhány katonainduló szerzője kulturbolsevistának címezve feketelistára tette, Furtwängler nem bírta már szó nélkül és tiltakozott az okatlan üldözés ellen. A művelet azonban rövid volt: Hindemith után röpillt Furtwängler, Németország zeneművészeti főhivatalnok is, amit még Göring közbelépése sem tudott megakadályozni. Furtwänglerhez csatlakozott Strauss a zeneszerző, tehát kiadták neki is az utját.

Hárman pedig, Hindemith, Furtwängler és Strauss, most foghatják a vándorbotot és indulhatnak neki Európának épügy, mint két évvel ezelőtt többi kántársuk. De hátuk közepén ott látszik a Nagy Káplár szöges bakkancsának nyoma. A szöges bakkancs, amely egyúttal a Führerek haláljának leghűbb kifejezője és a szellemtelenséggel megalkuvók legméltóbb fizettsége.

Mert ezt a megszégyenítést, ezt a kirugatóást, ezt a nevetségessé válást a világ előtt megtakaríthaták volna ezek a nagy német muzsikuskok, akik ugyanezt dicsőséggel viselhették volna, ha már annak idején nemcsak nem árja kántársaikért, hanem néhány nagy muzsikusként felemelték volna szaukat.

(m. n. j.)

Dr. AUGUSTO VASCONCELLOS



Portugália genfi megbízottja, aki a népszövetségi tanács kényes délszláv jegyzéket tárgyaló rendkívüli ülésétől közmegelekedésre vezette le.

— Megeszezt egy harmadik elemista, mert eltitkoltta, hogy veszett kutyá harapta meg. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Megrendítő gyermektragédia történt a háromszékmegei Oszdola községben. Zsögön Sándor 12 éves ötödik elemistát hetekkel ezelőtt egy kóborkutya harapta meg. A gyermek nem merete otthon megmondani és csak Kóter Salaomnné bába-asszonnyal közölte a történeteket. A bába-asszony bekötözte a fiu sebét, aki ezután nyugodtan járt iskolába. Néhány nappal ezelőtt kitört rajta a veszettség. Magas láza lett, majd dühöngeni kezdett. Az orvosi segítség már elkészt: egy napi borzalmas kínlás után kiszenvedett. A borzalmas haláleset nagy nyugtalanságot keltett a faluban. A körorvos elrendelte, hogy valamennyi gyermeket, aki a szerencsétlen fiúval az utolsó napokban az iskolában érintkezett és könnyen megfertőződhetett — szállítsák megfigyelésre a kolozsvári Pasteur-intézetbe.

— Szörénymegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Komoly szakértelemmel végrehajtott betörés történt Lugos város központjában, a Háberh-féle vaskereskedésben. Ismeretlen tettesek az éjszaka leple alatt a pincén keresztül behatoltak az üzlethelyiségbe, megfúrták a nagy vaskasszát és onnan 30 ezer lej középszent és 20 ezer lej értékű árut magukkal vittek. A betörést az üzlet tulajdonosa, ifj. Kapeza Gyula reggel, nyitáskor vette észre, azonnal értesítette a rendőrséget — Diricz Gábor hódosi lakos kerékpárját, amíg a lugosi Ambrus-féle kocsmába egy percre benézett, az ajtó előtt ellopák. A tolvajt el is fogták. Leukus Damaszkín személyében, amint a lopott kerékpáron éppen a városból kifelé igyekezett. — Párvu Vazul Herős községi lakos fegyveres tisztogatás közben elűt és a golyó a szerencsétlen ember hasába furódott. A lugosi kórházban azonnal megoperálták. Állapota életveszélyes. — Ismeretlen tettesek behatoltak Mező Ferenc krassóviszági gazda lakására és 6 ezer lej középszent és 6 ezer lej értékű ruhaneműt ellopak. A csendőrség nyomoz a tolvaj után.

— HÓJELENTÉS A NAGYKÖHÁVÁSROL. A BTE jelenti: A nagyköhvason szélszél és gyér köd uralkodik. 1500 méterrel kezdve, tehát 120 méterrel a menedékház alatt már 30 centiméteres perhő kezdődik, mely szízsre nagyszerűen alkalmas.

— Hat hónapra ítélték a testvérgyilkos gazdálkodót. Dészről jelentik: Elmult év szeptemberében a Dész melletti Somkerék községben Bálint Ferenc gazdálkodó összeszólalkozott Elek nevű kiskorú testvérevel, aki a szekérről felkapott deszkadarabbal úgy vágta fejbe testvérbátyját, hogy az néhány óra múlva kiszenvedett. A dési törvényszék most tárgyalta az ügyet: Bálint Elek ellen emberölés, Vér Sándor ellen, — aki jelen volt a verekedésnél — bűnpártolás címén emelt vádat az ügyész. Dr. Barbu védő szerint Bálint jogos önvédelemből követte el tettét, míg Vér el akarta választani a verekedőket. A bíróság a gyilkos testvért hathónapi fogságra ítélte, Vér Sándort felmentette a vád alól.

— HIREK DÉSRL. Ottani tudósítónk írja: A téli szezon beálltával ismét megkezdődtek a református négyzet műsoros kötöke délutánjai, melyeket az



FLIT ROVARPOR ELPUSTITJA

a poloskákat, bolhákat és a hangyákat.
LEGYEK, SZUNYOGOK ÉS MOLYOK ELLEN A LEGBIZTOSABB SZER A HIREK FLIT-FOLYADÉK

idén szokatlanul nagyszámú közönség látogat. A legutóbbi műsor keretében Huber Győző gépészmérnök tartott népszerű előadást a technika fejlődéséről. — A Magyar Kaszinó is megkezdte műveltségtérjesztő előadásait, ennek keretében zongora-, hegedű-programok, szabadelőadások stb. vannak tervbe véve. — Ismeretes az a botrány, ami Désen a szamosmegyei tanács alakuló közgyűlésén kitört, amikor rendőrséget és katonaságot kellett kivezényelni. A gyűlés viharának elmúltával Vajda elnökletével a nemzeti-parasztpárt tagjai visszamaradtak a teremben s maguk között megalakították az új tanácsot. Ezt dr. Oltean megyefőnök, a kolozsvári revíziós bizottsághoz fellebbezte meg. Mint hírlík Kolozsváron ebben az évben már nem veszik elő az ügyet s annak tárgyalását csak január közepe táján fogják megtartani. Az a tévhit, hogy a botrányos alakuló gyűlés miatt dr. Oltean megyefőnököt felmentik állásától — valószínűleg onnan keletkezett, hogy tényleg szót van a prefektus távozásáról, akit már régóta fel akarnak vinni Bukarestbe, ahol a Semmitőszéknél nyerne igen magas állást. Erre azonban — mint értesítenek —, csak tavasz felé kerül sor.

— Lángbaborult a fuvar. Margittáról jelentik: Jakab István béli fuvaros nagymennyiségű üvegnek szállított a feketeerdői üveggyárból. Amikor Középszen keresztülment, megállt a lovakkal megetetni és ezalatt Jakab István betért a falu végéi kocsmába és iddogni kezdett. Az ablakból rövidesen nagy meglepetéssel látta, hogy a kocma előtt lévő szekere, amin nagymennyiségű üveg volt felhalmozva, lángbaborult. A fuvaros szerint két falusi gyerek valószínűleg tréfából gyújtották fel a szalmát, amitál a szekérnyen lévő nyolcezer lej értékű üvegnek is a tűz martaléka lett.

— Százszázalékos betörés Szatmáron. Szatmárról jelentik: Nagyszabású betörésről tett jelentést a rendőrség. Bartók László gyógyszerész. Szerdán délután, amíg lakásáról távol volt, ismeretlen tettesek behatoltak házhozajába és a szekrények feltörése után százezer lej értékű ékszer és készpénz szakszámmal távoztak. A rendőrség megindította a nyomozást az eredményesen dolgozó betörők kézrekerítésére.

— Ha lótolvajok veszekednek — emberölés a vége. Bánffyújnyadról jelentik: A helyi vásáron Rostás Lajos és Ádám Lajos lótolvajok eredményes „lökötésük” után nem tudtak osztani. Veszekedés, majd verekezés támadt közöttük. Rostás a verekezés hevében olyan szerencsétlenül sujtotta fejbe társát, hogy az kétórás kínlás után a kórházban kiszenvedett. A gyilkost vasraverse szállították Kolozsvárra és átadták az ügyészségnek.

— Nagybányán zavartalan már a vízszolgáltatás. Nagybányáról jelentik: Az országos fel-tűnést keltő vízháborúság, amely Nagybánya és Felsőbánya között keletkezett, felsőbb közbelépésre elsimult. Felsőbánya a folyam-mér-nökség utasítására megnyitotta az önkényesen lezárt vízvezetékét és esőtörőkön már zavartalan volt Nagybánya ivóvízellátása. Felsőbányán azonban még mindig nem csendesedett le a kedélyek. A felsőbányaiak hangoztatják, hogy a folyam-mérnökség rendelkezését megfellebbezik.

A Tálisoara (Olasztelki) kórház sorsjegyek visszavonhatatlanul végső határideje 1935 febr. 10. Egy sorsjegy ára 25 lej. Főnyeremény 100.000 lej, összesen 1215 db. sorsjegy nyer. Csak egy húzás lesz. Mindenki megpróbálhatja szerencséjét egy vagy több sorsjegy vásárlásával. A sorsjegyek árának és 8 lej portó költség-nek előzetes beküldése mellett bárki rendelhet a kórházbizottságtól Tálisoara vagy Unitárius Nők Szövetségénél Odorheiu.

Asíra Mozzó. Brassó Premier pénteken, december 14-én



5 leány szerelmes

A legelső táncos, németül beszélt operett-film, mely óriási sikert aratott az összes nagy világvárosokban.

Főszereplők: Carina Bell, Marguerite Viby, Frederick Jensen.

Zene: K. N. Andersen és

RIGOLETTO,

a milánói Scala összes színészeivel és a bécsi filharmonikusok zenekarával.

VILÁGPOLITIKA

A horogkereszt alkonya

A horogkereszt birodalmában óráról-órára fokozódik az izgatottság és minden jel arra mutat, hogy a Harmadik Birodalom sorsdöntő események előtt áll. A német sajtó természetesen semmit sem közölhet az eseményekről és csupán azok a szűkszavú kommunikék látnak napvilágot, amelyekben a hivatalos német távirati iroda bejelenti a meglepetésszerű eseményeket.

Beszámoltunk már Brücker Helmut szilárd tartományfőnökné, a nemzetiszocialista párt egyik vezérének váratlan megrendszabályozásáról. A nagy befolyású és nagy hatású rendelő Brücker Helmutot, aki hatalmas munkatársa és egyideig adjutása is volt Hitler Adolfnak, minden látható előzmény nélkül összes tisztségeitől megfosztották és kizárták a nemzetiszocialista párt tagjai sorából. Ezzel egyidejűleg még két nagypontosságot és nagy izgalmat keltő esemény történt Németországban. Furtwängler, a világhírű zenevezető, a zenei tanács alelnöke és a berlini operaház főigazgatója lemondott mindkét állásáról, Georg Streiter, a danzigi nemzetiszocialista párt sajtófőnökét pedig Hitler egyenes parancsára börtönbe vetették.

Mindhárom esemény világosan rámutat arra, hogy a kulisszák mögött nagy dolgok játszódnak le és hogy a német birodalomban új felburjánzó elégtelenség elfojtására ismét a legkényortelenebb diktatúra eszközeihez kell folyamodni.

Furtwängler visszavonulása valósággal arculcsapta a nemzetiszocialista közvéleményt. A nagy dirigens, a horogkereszt legbüszkesége, ama kevés művészek közé tartozott, akik legalább bizonyos mértékben szolgálatában állottak a nemzetiszocializmusnak. Furtwängler Hitlernek is kedvence volt és alvezérével szemben többször exponálta magát a nagy karmesterként. Furtwängler művészi kérdésekben már kezdettől fogva ellentétbe került Göbbels-szel és úgy látszik, még Hitler protekciója is kevés volt ahhoz, hogy sikeresen kiválassza meg harcat a propagandaminiszterrel. Hitler hallani sem akart Furtwängler elejtésétől, Göbbels azonban meggyőzte a birodalmi vezért arról, hogy magasabb célok érdekében a nagy dirigens is fel kell áldozni. Ilyen előzmények után kényszerítették Furtwänglert, hogy benyújtsa lemondását. Ezzel azonban még nem jutott dűlőre a válság, amely a zenei kamarában ütötte fel a fejét, mert Hawemann, a zenei tanács elnöke és Erich Kleiber főzeneigazgató úgy nyilatkoztak, hogy követik Furtwängler példáját és ők is lemondanak tisztségeikről.

Politikailag a legnagyobb jelentősége Brücker Helmut megrendszabályozásának van. Brücker különösen szűkebb pátriájában, Sziléziában rendelkezett szinte korlátlan hatalommal. A június 30-iki Szent Bertalan-éjszaka idejében Sziléziában volt a legveszedelmesebb a helyzet és csak Brücker erélyének volt köszönhető, hogy akkor a Harmadik Birodalom megmenekült az ellenforradalom súlyosabb következményeitől. Azóta Brücker még nagyobb kegyben állott Hitler és vezérének előtt és csak legutóbb is ismételt tanácsadta Hitler, hogy mennyire bízik Brückerben.

A sziléziai tartományfőnök 24 óra alatt lett elvesztett és elcsapatása, úgy látszik, első lépése annak a nagyszabású tisztogatási akciónak, amelyet Hitler az események hatására kénytelen volt elrendelni. Egészen bizonyos, hogy Hitlerék nem állnak meg a féluton és Brücker eltávolítását újabb nagy horderejű események fogják követni. Brückernek az öre ki a nyakát, hogy a párt radikális szárnyához csatlakozott. Ezzel kapcsolatban utalunk a sziléziai tartományfőnök egyik pár nappal ezelőtt tartott beszédére. Brücker a sziléziai diákság nagygyűlésén kijelentette, hogy a diákságnak vissza kell térnie a keresztény gondolatához és a nagy diákhatományokhoz. Streiter danzigi sajtófőnök letartóztatása is felkavarta a német közvéleményt. Streiter szintén egyik legbefolyásosabb tagja volt a nemzetiszocialista pártnak, de legutóbb szemrekerült a hivatalos külpolitikával. Streiter elhárított, amelyben óvatosságot és nemzetiszocialista meggyőződésének hangoztatásával fejezte, hogy Hitler magasabb célokra érdekében áldozatul dobtá oda Danzigot. Emiatt történt meg a feltűnést keltő letartóztatás.

Az újabb események alakulásában egyre nagyobb szerep jut Göbbels propagandaminiszternek, aki a radikális mozgalom élére állt és a tömegek elégedettségét újabb szocializációs intézkedések felszínrehozásával igyekszik ellensúlyozni.

A Daily Telegraph és a News Chronicle egybehangzó berlini jelentés alapján azt írják, hogy Németországban forradalmi a hangulat. A társadalom minden rétegében olyan nagyméretű elégedetlenség uralkodik, hogy Hitler kormányának csak a legnagyobb erőmegfeszítések árán

Egy-egy hónapi fogházra ítélte a hadbírószak két előkelő kolozsvári iparost,

mert összeszólalkoztak a vágóhídi jegyszedővel

Kolozsvár, december 14.

A kolozsvári hadbírószak feltűnően súlyos ítéletet hozott:

1—1 hónapi fogházra ítélte Kolozsvár két ismert nevű iparost, mert szóváltás közben összeszólalkoztak a vágóhídi jegyszedőjével.

Néhány hónappal ezelőtt történt a vágóhídon. Szigethy Gyula és Szigethy Béla Kolozsvár iparostársadalmában ismert, becsült mérszármesterek és nagyvágók valami bélyegilleték miatt összeszólalkoztak Novac Camil jegyszedővel. A városi alkalmazott minősítetlenség szavakkal támadta a Szigethy-testvéreket, akik felháborodva utasították rendre a hivatalos hatalmával csúnyán visszaélő Novacot.

A szóváltás hevében Szigethyek is súlyos szavakkal illették a jegyszedőt, aki hatóság elleni erőszak címén tett feljelentést. Az oszt-

romállapotra való tekintettel hadbírószak első került az ügy és csütörtökön tartották meg a tárgyalást.

A vádlottak nem tagadták, hogy valóban használták az indult szavakat, de szerintük Novac nagyon kihívóan viselkedett.

A hadbírószak rövid tanácskozás után kihirdette súlyos ítéletét:

egy-egy hónapi fogházra ítélte a két Szigethy-testvért.

A váratlanul súlyos ítélet hallatára az idősebbik Szigethy eszméletlenül esett össze.

Az őrizetére bízott katona kiadott segítségért, az ügyvédek rohantak vízért és mosrák fel az alélt embert. Dr. Maier Titus védőügyvéd felbevezést jelentett be az ítélet ellen.

Irtozatos tömegszerencsétlenség

Leszakadt az iskola diszterme és 400 gyermeket maga alá temetett

Liverpool, december 14.

Irtozatos tömegszerencsétlenség történt a liverpooli Szent Kelemen-iskolában egy diszhangverseny alkalmával.

Az iskola disztermében mintegy 400 főnyi közönség jelent meg, legnagyobb részben iskolásgyermekek. A terem padlója ismeretlen okokból hirtelen leszakadt és a négyszáz hallgató mind a mélységbe zuhant. A romok közül eddig már háromszáz gyermeket szedtek ki és vitték kórházba súlyos sérüléseik miatt. A beszakadt padló romjai alatt azonban még rengeteg gyermek van a bizonyosra veszik, hogy a szerencsétlen teremtések mind szörnyet haltak a borzalmas szerencsétlenségben.

A szülők hatalmas tömegben verődtek össze az iskola épülete előtt s drámai jelenetek között követelték vissza gyermekeiket. A tűzoltóság és a rendőrség most fejszékkel és csákányokkal igyekezik kiszabadítani a még hiányzó gyermekeket.

„Uri életre vágytam, azért sikkasztottam“

— mondta Erbst Rudolf máramarosszigeti sikkasztó, akit Nagyváradon elloptak

Nagyvárad, december 14.

Nagyváradon elfogták a máramarosszigeti többszázézer lejes sikkasztót!

Feltűnő elegáns, prémgalléros fiatalember áldogált csütörtök délelőtt a Park-szálloda előtt.

A rendőrség egyik detektívje figyelni kezdte az ismeretlent, majd hirtelen odalépett hozzá:

— Feltűnés nélkül kövessen a rendőrségre! — szólította fel.

— Kérem, uram, ha lehetne, inkább kocsin menjünk. Egy szép asszonnyal van találkám, szégyelném előtte a dolgot — mondotta a férfi, aki egyáltalán nem

ellenkezett.

A rendőrségen minden kiderült. A detektív nem tévedett, mikor a nála levő körözölével fényképéről felismerte Erbst Rudolf máramarosszigeti tisztviselőt, akit többszázézer lejes sikkasztása miatt országosan köröztek. Erbst nem is tagadott, mindent beismer.

— Uri életre vágytam, ezért sikkasztottam — mondja a bűnös uton szerzett pénzből alaposan kiöltözött fiatalember.

Értesítették a máramarosszigeti rendőrséget, hogy „Erbst Rudolf körözött egyén rendelkezésükre áll.“

Kézrekerült a nagykarolyi Casa Noastra-fiók betörője?

Nagykaroly, december 14

Veszedelmes betörést tett ártalmatlanná csütörtök virradó éjszaka a nagykarolyi rendőrség.

A Guttman és Burger borkereskedő cég már napok óta figyeli, hogy kézipénztárából 2—3 ezer lejes összegek tűnnek el rejtélyes

módon. Néhány nap óta éjszakánként lesben állottak. Csütörtökre virradó éjszaka végre gyanus neszt hallottak: a raktárhelyiség ajtaját ismeretlen férfi nyitotta fel, biztos léptekkel haladt az iroda felé, ahol villanyt gyújtott és a Wertheim-szekerény kinyitása után több ezer lejt vett magához. Izgalmas pillanatot követezett: a betörőre rácsukták az iroda aj-

tudja csak a rend külszínét fenntartani. Maguk a mértékadó körök is számolnak újabb forradalom lehetőségével. Erre vezethető vissza Hitlernek az a legutóbbi kijelentése, hogy Németország egyelőre nem is gondolhat háborúra. Hitler jól tudja, hogy a lakosság nem tud lerögződni a nemzetiszocialista célkitűzésekhez és ez az atmoszféra teljesen alkalmatlan egy háború lefolytatására, még akkor is, ha Németország felkészült volna a háborúra.

A francia lapok kimerítően foglalkoznak a Reichswehr és a rohamcsapatok konfliktusának kifejeződésével. A németországi jelentések alapján nem tartják lehetetlennek a júniusi vérfürdő megismétlődését. Berlinből titokban kivonultak a rohamcsapatok és az egyéb hitlerista fegyveres alakulatok.

A meggyilkolt Röhm kapitány utóda Lutze

Viktor, aki a rohamcsapatok főparancsnoka, Darmstadtba menekült és ott összpontosította a rendelkezésére álló megbízható rohamcsapatokat. Hogy ez az összpontosítás miért történt, eddig nem lehetett megállapítani, nincs kizárva azonban, hogy Lutze a rendelkezésére álló fegyveres erővel akar a kormányra nyomást gyakorolni. A rajnamenti nagyobb városokban is számos rohamosztágos alakulatot összpontosítottak. Egyes hírek szerint a rohamosztágosok felkelést készítenek elő a nagybirtokosok és az arisztokrácia ellen. Ez a felkelés az elszegényedett tömeg szemében rokonosnak lenne és a lakosság csatlakozására is számíthat. A rohamosztágosok nagyon elvannak keseredve, mert be akarják őket olvasztani a Reichswehrbe és így elveszítenék önállóságukat.

táját és rendőrt szaladtak. A rendőr segítségével elfogták a betörőt, akiről kiderült, hogy Princz Ernő országosan ismert betörővel azonos. Princz az utóbbi időben úgy látszott, hogy megjavult. Nagykárolyban telepedett le, és bádögsműhelyt nyitott.

Megmotozásánál egy kulcsot találtak nála, amely pontosan beleillett a Weinberger és Schuster cipőzset pénzszerényébe. Ebben az üzletben két héttel ezelőtt ugyancsak rejtélyes módon 15 ezer lejt tűnt el.

A rendőrség feltevése szerint Princz személyében kézrekerült a Casa Noastra bank betörője is. A Casa Noastra bankban, mint megírtuk 400 ezer lejt zsákmányolt ismeretlen tettes és a pénzszerényen a legkisebb erőszak nyoma sem látszott. A nagykárolyi rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a vizsgálatait a nagystílű betörő teljes bűnlístájának összeállítására.

Erkölcsei bizonyítványt kért a tolvaj leány, mire letartóztatták

Brassó, december 14

Ma délelőtt különös körülmények között tartóztatta le a rendőrség Bács Anna tizenhét éves háztartásbeli alkalmazottat, aki néhány nappal ezelőtt egy urjasszonytól 6200 lejt készpénzt lopott.

A bűnös leány ma megjelent a rendőrségen, hogy ott erkölcsi bizonyítványt kérjen. A rendőrségnek éppen kapóra jött az erkölcsi bizonyítványt kérő leány, akit napok óta keresett. Nyomban letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Megint bányász-halál, ezúttal Borpatakon

Nagybánya, december 14

A francia bányatársaság üzemében alig néhány nappal ezelőtt történt halálos robbanási szerencsétlenség. Most újabb életet követelt áldozatul az állandóan leselkedő bányászhalál.

A borpataki „Aurum“ bányában Gázsa Gábor 34 éves bányamunkás le akart ereszkedni a liften. Menetközben eddig még meg nem állapított okból a lift kosara félrelibbent és a szerencsétlen ember egyetlen borzalmas halálsikoltással a szédítő, feneketlen mélységbe zuhant. Felismerhetetlenségig összetört tagokkal holtan találták meg.

A vizsgálatot a felelősség megállapítására megindították.

OSTROWSKINÉ A ROMÁN ORVOSEGYESÜLET TAGJA LETT

(Bukarest.) A román sebészek egyesülete ülést tartott, amelyen Ostrowski bukkaresti szovjetkövet is résztvevő feleségével együtt. Janu tanár az egyesület tagjainak bemutatta Ostrowskinét, aki Moszkvában orvosi gyakorlatot folytatott s egyike volt a szovjet főváros legkeresettebb sebészeinek. Janu ajánlatára az egyesület a szovjet követ feleségét felvette tagjai sorába. A határozat kihirdetése után Ostrowskiné francia nyelven mondott köszönetet bukaresti kollegáinak, akik alkalmat adtak neki arra, hogy férje új állomáshelyén is folytathassa orvosi tevékenységét.

MEGINT LESZ NYELVVIZSGA!

(Bukarest.) Az A. B. C. értesítése szerint a közoktatásügyi minisztérium rendelkezése több tanügyi inspektor felülvizsgálja azoknak a kisebbségi középiskolai tanároknak a nyelvtudását, akiket a minisztérium a nyár folyamán felmentett a nyelvvizsga alól. Mindazok, akikről az inspektorok megállapítják, hogy nem bírák kellőképpen a román nyelvet, január 9. és 15-ike között nyelvvizsgára kötelesek állani.

A Sunday Referee berlini tudósítója jelenti, hogy az elmúlt héten újabb „tisztogatást“ hajtottak végre a müncheni nemzetiszocialisták sorjaiban és agyonlőttek hét nemzetiszocialistát, akik vezető szerepet töltek be a nemzetiszocialista pártban.

A kivégzéseket Münchenben a legnagyobb titokban hajtották végre. A kivégzettek közül még egy vezető állást betöltő nemzetiszocialista szerepelt a halálraítéltek listáján, neki azonban még idejében sikerült megszöknie.

Hazugsággal és demagógiával a háború utáni Németországban is lehetett sikereket elérni. De nem lehetett kétséges, hogy a hazugságnak előbb-utóbb csúnyán össze kell omolnia.

Lássuk egy pillanatra a betegsegelyzőt!

A betegsegelyző ellen általában országos a panasz. Nagyon sok tekintetben nem felel meg az idők követelményeinek. Désen a következő bajokat láttuk a nevezett intézmény-nél:

1. A dési betegsegelyzőnek nincsen szemorvos... A szembetegek állapotán ennek következtében senkinek sem segít. Néha a katonai orvos tart vizsgálati órát, de nagyon ritkán... Röviden: tessék a dési betegsegelyzőhöz szemspeciálístát küldeni!!

2. A fogorvosi rendelőt most szerezte be a betegsegelyző... Minden rendben van, csak azt nem tudja senki: mikor tartják a rendelő órákat? Sürgősen tájékoztatni kell erről a tagokat!

3. A betegsegelyző kvarc-lámpája még mindig „el van vándorolva”. Ezt pár hónappal ezelőtt egy „Lássukban” szöveg is tettük... Azóta a kvarclámpa még mindig használhatatlan pedig nagyon sok tagnak lenne szüksége rendszeres kvarc-kurára...

A fenti panaszok miatt egyébként az érdekeltek, ha orvoslás nem érkezik, a bukaresti betegsegelyző központhoz akarnak fordulni...

Dési porirék

Dr. Vékás József. Nemcsak mint orvos, de mint magánember is — udvarias, lekötelezően kedves és végtelenül szorgalmas abszolút ur. A magyar társadalmi megmozdulásokban mindig derekasan kiveszi a részét és dolgozik, dolgozik, csöndesen, szerényen. Nem futkos címek és elismerések után. Kötő orvosi és kitűnő ember!

Krémer Lajos gyógyszerész. A szimpatikus patikus. Gazdag ember, Désen neki van a legtöbb háza. De a pénzét nem rejti el; jótékonykodásban mindig az első. Nagy színházbarát. Mint színpártolónak nagy sulya van Désen! Az emberek mindig megkérdezik: és Krémer ur mit szól?... Krémer ur valóban igaz kritikát ad mindig! Évtizedek óta vezeti gyógyszer-tárát, a gyógyszer-tár és gazdája már szétválaszthatatlanul hozzánőttek Déshez.

Dr. Lázár Lajosné. Régebben az izraelita altruista intézménynek volt agilis vezetője. Ma már visszavonultabban él. És vezeti a Lázár-házat, amelyik valóságos tanyája az ideérkező művészeknek. Festő, író, hírlapíró, ha Désre érkezik, felkeresi a Lázár-házat, ahol kedves, meghitt otthont talál. Ezt a kis mű-művésztanyát, — tiszta oázis a sivatár kisvárosban — Lázárné urnő, nagy kulturája és emelkedett ízlése teszi vonzóvá. Festőművészleányának, Évának nagyszerű irányítója. Ideális urinő, ideális anya. Megszorult piktórnak már nem egyszer rendezett tárlatot Désen.

Tartia Péter. A helyi román társadalomnak rokonszenves fiatal tagja. Titkár az Andrei Mureșan füliceumban s mellékesen: tehetséges író... Nagy román lapok is elismeréssel emlékeztek meg könyveiről. Lefordította románra Heltai Jenő egyik regényét is. Igen jól: az eredeti regény minden szépségét maradéktalanul átültette... Ady verseiből is fordított.

Biró József kereskedő. Évtizedek óta elismert, szolid kereskedelmi alapon vezető áruházat. Régi kereskedő, aki ma is kitart a békebeli jó áruk és a békebeli udvarias ki-ezolgálás mellett. Évtizedek alatt rengeteg üzlet nyílt és csukott be Désen, a Bíró áruház állta a viharokat, mert tulajdonosa sosem kezdett kapzsi és hazárd vállalkozásokba. Becsülik és tisztelik is Désen Bíró Józsefet, aki öszülő fejével ma is olyan optimista, vezető megbecsült igazi kereskedő, mint régen amikor pályáját elkezdte...

Dr. Welther Károly. Ő már az új generáció Désen... Úgyvéd. Energia, mozgalom, tudás. Ez Welther dr. Désen rengeteg fiatal román ügyvéd van, de Welther állja a sarat és ügyvédi irodájának jó neve van az egész megyében... Jogtudása elismert. A magyar párt helyi tagozatának vezetőségében ilyen emberekre lenne szükség! Dr. Welther ugyanis nemcsak elgondolja, de keresztül is viszi terveit! Jelenleg egy műkedvelő-társulat összehozásán fáradozik, amire valóban nagy szükség lenne Désen.

Képkiallítás

Simon Béla és Piskolthi Gábor, a megye területén élő fiatal festők karácsony nagyhétében együttes képkiallítást rendeznek Désen.

A két fiatal festő táj- és csendéletekkel optimizmussal, váznaik iránt bizonyára dolgozik, élénk színekkel, sok forró szép érdeklődés fog megnyilvánulni a művészetkedvelő désiekről részéről.

Dés város ügyeit még mindig időközi bizottság dirigálja

Mi lesz a munkanélküliek téli segélyezésével?

Amíg a hasonló kisvárosokban már leperegtek a városi választások, Désen erről még szó sincsen, az ügyeket továbbra is az időközi bizottság vezeti, mely jó ugyan a párt politika szempontjaiból, de a városi polgárság érdekeit nézve kevésbé szerencsés és jó dolog, mert hiszen nem az ő általa delegált tanácsosok döntenek fontosabb ügyekben...

Dés összlakosságának ma is több mint ötven százaléka, de legalább ötven százaléka magyar. Ezzel szemben a jelenlegi városi tanácsban egyetlen magyar tanácsos sem foglal helyet. Ezt minden tekintetben megérzi a városi magyarság, az iskolasegélyek elvonása, a református egyház építkezési engedélyének visszavétele bizonyára nem követtek volna be, ha a választott tanács magyar tagjai felvilágosították volna román kollegáikat, hogy ez nem helyes lépés...

Eveken át a dési választott tanácsosok munkája és tanácskozása a legkifogástalanabb volt! A tekintélyes számú magyar tanácsosok patriarkális harmóniában éltek és üléseztek a román tanácsosokkal. A város ügyei simán mentek, nem volt semmi panaszra ok. Egy új választás kiírásával ezeket az időket kell visszahozni a város érdekében!

Mikor lesz új választás és eddig miért nem írták ki?

A városházán ezeket az információkat kaptuk:

Előbb a megyei választásoknak kellett megtörténnie, azután akartuk a városi választásokat kiírni. A megyei választások idején azonban nagyon eltolódott... már nincs idő... s azonkívül is új közigazgatási törvény készül, addig felesleges kiírni a választást... Mikor lehet erről szó? Ugy tavasz felé...

Beavatottak szerint a városi választások eddigi elmaradásának az az oka, hogy dr. Coroiu és dr. Cristea a nemzeti parasztpárti rezsim volt polgármesterei ma is olyan népszerűek Désen, hogy egy újult választás mal-mukra hajthatja könnyen — a szavazatok többségét... Ez azonban már politika s nem reánk tartozik...

Dr. Farcașiu, az interjúarok elnöke, mint polgármester meglehetősen kedvelt ember Désen. Mint ügyvéd hamar feltalálta magát a közigazgatási ügyekben. Szó van arról, hogy a leendő választások alkalmával a magyarság bizonyos feltételek mellett támogatni fogja Farcașiu doktort... Tavaszig azonban még sok van...

Pedig az új választott tanács egybeülését nagyon-nagyon várják már Désen! A városi ügyeket szíven viselő minden polgár kívánja ezt. Az időközi bizottság azért időközi... hogy hamar átadja a helyét! Ideiglenes állapotból nem lehet állandó állapotot csinálni s ezért az összlakosságnak óhaja az, hogy minél hamarabb kiírják a választásokat...

Dési ablak

Maklári György ur, helyesebben Maklári bácsi azt az érzést kelti a désieknél, hogy az élet mégsem annyira mulandó s gyorsan eltűnő valami... Maklári bácsi ma nyugalmazott postaaltiszt. Évtizedeken át pénzt, levelet hordott a désieknél. Villámgyorsan szaladgált az utcákon, percek alatt végezte a dolgát. Pontosan és becsületesen. A nyugdíj megszerzése után sem pihent meg... Ma: sorsjegyet árul, lapot, esküvői, bál meghívókat kézbesít... Negyven éve látni őt reggeltől estig szaladni az utcákon, aktatáskájával a kezében... Negyven éve, estétől-reggelig szalad Maklári bácsi és mégsem fáradt el. Apró, vidám, mozgékony alakja, huncuklós szeme és mosolygó arca ma is olyan, mint husz éves korában, csak a haja fehérebb s a hangja puhább... Robog, szalad, törhetetlenül. Pontos, mint az óra, becsületes, mint egy békebeli „becsületes” ember s gyors, olyan gyors, ma is, hogy itt a hasonlítás sértés számba menne... Azt az érzést kelti az öreg Maklári bácsi, hogy az élet nem is mulik el... Lám, Maklári bácsin nem fog ki az idő, ma is úgy szalad, kézbesít, mint negyven nehéz esztendővel ezelőtt. Ma is annyira szereti az életet és bizik megingathatatlanul a jövőben. Maklári bácsi legyőzte az életet! Az időt és az idegőrszótó napi bajokat, mert csak átmosolyog fölöttünk s azt mondja: Dolgozni kell — és egyszer majd minden megjavul. Háromszoros hurrá, Maklári bácsinak!! A désiekről kiáltják ezt. Maklári bácsi, előre, tovább!... Csak tűnjön fel itt-ott a dési utcákon, tereken, mindig huncuklósan mosolyogva, jókedvűen, magabizóan... Amikor minden recseg-ropog s a bajok mázsái a nyakunkon, maga előttünk a délibáb... Az emberi szorgalom, kitartás, magabizás ösztönző rózsaszín délibábjá...

Dés, mint színházváros:

A városi színházból ki akarják operálni végleg meghalt — a színpadot... — Somogyi N. Béla társulatának dési vendégialéka — Felfedeztünk egy tehetséges fiatal színésznőt, a neve: Groza Böske

Hajdanában nagyon szép és hangulatos volt a színház Désen. A budapesti Nemzeti színház mintájára épült szép és izléses dési színházban lelkes, művelt, válogatott publikum élvezte a művészek játékát és így járult hozzá a magyar kultúra terjesztéséhez. Bérlete volt nemcsak a magyar, de a román néző és százsz intelligenciának is. Valami ünnepi érzés és hangulat uralkodott a városban, amikor a régi márkák együttesek, Gáspár, Fehér Imre, Sümeji társulatai megérkeztek. S amikor a színház művészi díszítésű pirosbársony függőnye szétnyílt... Esténként a város színe-jáva ott állt a nézőtérben...

Mindez pár éve — elmúlt... Moznak adták bérbe a színházat s a hatalmas teremért magyar társulat nem tudja megfizetni. A régi meleg hangulatu színiévadoknak vége. Dés a színházváros teljesen meghalt! A színház bárszonyfüggőnye esztendő óta nem nyílt szét magyar társulat előadásá előtt... És nem is igen van rá remény, mert a színházépület tavaszi átalakításánál valószínűleg a színpadot teljesen leoperálják vagy legalább is megkicsinyítik, annyira, hogy csak a mozi-vászonnak adjon keretet, mert több helyre van szükség, hogy e módon több bért fizethessen a mozi...

Állítólag a színháztulajdonos vármegyénél azt mondták az építkezésekre vonatkozólag: „Nekünk nem színpad, hanem pénz kell!” Ha tényleg mondták — szomorú kulturaprogramot árultak el vele...

Hogy Dés mint színházváros meghalt, ennek a mai vidéki társulatok is okai, amellet, hogy a közönség nem szeret olyan helyekre

menni, ahol kényszerűségből a színpadot fel-ütik, mint utóbb egy volt bankban. A strün átvonuló társulatok igen nehéz emlékeket hagynak hátra. Volt társulat, amelyik előadását meg kellett szakítsa, mert fiatal tagjai valamelyik kurtakocsmban műveltségüknek megfelelően — földrészegre itták magukat. Nivótlan játék stb stb. Désen ma már félnek színházba járni az emberek. Hogy ezt a felelment clozslani lehessen — komoly dési intellektuellek meg akarják hívni vendég szereplésre dr. Ferenczi tordakerületi szinagazgató derék, művészi ambíciótól fűtött társulatát.

A napokban Somogyi N. Béla társulata vendég szerepelt Désen. Igyekeztek. Volt néhány békebeli színész, akinek játéka pillanatnyilag visszaingattot a vidéki színjátszás értékes és szép multjába. Az „Obsitos” előadása érdemel itt megemlítést, mert Madas Istvánné és Sebestény Kálmán, jőnevi régi előadóművészek olyan kulturált, finom, átértett alakítást nyújtottak, hogy a kevés számban megjelent közönségnek valóságos élményben volt része...

Felfedeztünk egy fiatal és igen tehetséges szép színésznőt is az együttesben. Énekes naiva és Groza Böskenek hívják. Őde hang, eleven, bátor játék, meglepően tiszta szöveg-kiértés, erős táncakészség jellemzik. Egy becsületes, tiszta kis művésznő, szerény, tehetséges, akinek kár volna elhullania a vidéki színjátszás göröngyös útjain. Intelligens rendező hamar jó színészt csiszolna ebből a tehetséges anyagból, figyelmébe ajánljuk a kisleányt a nagyobbik helyi színházak direktórainak. Ha az utánpótlás mind ilyen lenne,

A munkanélküliek téli segélyezésére ötven-ezer lejt szavazott meg a város. Ezt azonban nem direkt pénzben fogják kiosztani...

A Szamos mellett új városnegyed épül. Ennek térségét a város feltölteti s ide helyezik át a főteret, bizony igen elcsúfított napi piacot. A feltöltést télen is fogják folytatni (nagy fagy esetén?) s erre a munkára vezénylik a munkanélkülieket s munkájukért napszámot fizetnek. Ezzel úgy gondolja a város: kettős feladatot teljesít. Telepíti az új piacot s ezzel párhuzamosan segélyezi a munkanélkülieket is.

A szép terv hibája ott van, hogy nemcsak napszámokból rekrutálódik a munkanélküliek tábora, vannak ott mesteremberek, iparosok, kereskedők és alkalmazottak, akik nem értenek a földmunkához s akiket nem is lehet erre kényszeríteni...

A földmunkához értők dolgozhatnak az új piac feltöltésén, de a másfoglalkozásuaknak legalább is élelmiszer-utalványt kell adni. „Aki nem dolgozik a töltésen, nem kaphat segélyt” elve nem helyes... Így a munkanélküli segélyezést megoldani nem lehet... Az úgynevezett „városi segélybizottságnak”, melyben a városi dolgozó osztályok is képviselve vannak — humánusabb, megfelelőbb tervet kell kidolgoznia.

Sürgősen! Mert a tél itt van!!

mint ez a hivatása iránt forrón rajongó kis művésznő — nem lenne elveszve a színházjátszás sorsa.

Groza Böske sok virágot kapott Désen a gyéren mutatkozó színházi közönségtől, akik tapssal is támogatták a nagyon szépen mozgó, szerény, igen fejlődőképes művésznőt.

Színházi beszámolóinkhoz tartozik az a hír is, hogy Désre való érkezését jelzi egy évekkel ezelőtti botrányos körülmények között itt járt direktor. Színpártoló körökben előre tiltakoznak!

Apró hírek

Egy vizsga, ahol senki sem bukott el... A dési gáztanfolyam negyven és egy-néhány hallgatójával befejezte előadásait. Vizsgát is tartottak. A vizsgán senki sem bukott el, sőt a „diákok” diplomát is kaptak. Végre egy vizsga, ahol senkinek sem bukott el, pedig kisebb-böbiek is voltak elegend!

Dés a kálinjizmusnak mindig ősi fészke volt — s az ma is. A reformátusok mostanában is szép társadalmi munkát fejtenek ki. A református férfiszövetség a szegények részére például ingyen orvosi rendelőt tart fenn, amelyet felváltva dr. Parádé, dr. Csídel, dr. Vékás és dr. Németh vezetnek. Havonta átlag 15–20 ember kerül kezelésre, akik egyébként szegénységük miatt nem fordulhatnának orvoshoz. — Az összlakosságból a reformátusok száma a legnagyobb Désen, azért van az, hogy báljalk, tánc és műsoros estélyek mindig nagyon jól sikerülnek. Ezidőszent a „Bethlen Gábor” ifjúsági kör készült batyus táncmulatságra, melyet január elején tartanak meg, változatos műsorral.

Dési szép asszonyok és leányok. Ilyen cím alatt a mult alkalommal megjelent „Lásuk Dés” hasábjain egy csomó nevet közöltünk. Azt vetik szemünkre, hogy a lista hiányos volt... Hát persze, hogy hiányos, de az erre szánt hely — kevés... Most egy kis kiegészítést adunk. Imel! Hirtelen még a következő szép asszonyok és leányok jutnak eszünkbe: Kommerzán mérnőkné, Salamon Margit, Frank Zsigmondné, Fehér Margit, Bikfalvy Károlyné, Láng Margit, Csiki Istvánné, dr. Németh Endréné, Wass Antalné, F. Rosenthal Blanka, Szabó Márta, stb. stb.

Tíz éves a római katolikus ovoda. Ebből az alkalomból műsoros délutánt tartott az ovoda lelkes igazgatósága. A kis emberek: — táncoltak, énekeltek, szavaltak — s mosolygó arcukkal pillanatra elfelejtették a felnőttekkel a gondokkal teli világot... A kis ovodisták műsoros jubileumi ünnepélye kecses esemény volt a szintelen, morózus kisvároskának.

Holnap:

Lássuk Kolozsvárt

Tomcsa Sándor riportja:

PÉTERKE, avagy egy rendkívüli képességű székely „gyerek“

Székelyudvarhely, december 14

Igy hirdették: Péterke, a székely számolósoda, aki fejből, pillanatok alatt elvégzi a legbonyolultabb számtani feladatokat, stb. stb.

És hogy a mozielőadás szünetében fogja bemutatni csodálatos tehetségét.

Tényleg, a Rasputin-film ötödik felvonása után — mely film mellesleg, újlag beigazolta, hogy Amerika még mindig és leggyakrabban a korlátlan lehetőségek hazája — a tízperces szünetben egy szemüveges ur székelt az azon vászon elé, melyen, néhány perccel azelőtt még a Barrymore testvérek erősítették meg az amerikai korlátlan lehetőségekbe vetett de lanyhuló hitünket — egy szíval egy szemüveges ur, ugys mint menedzser székelt az azon vászon elé és atyai hangon kiszól:

— Péterke.
Erre megjelenik Péterke, a megszokott csodagyerek-jelmezben, a kötelező bárszóny kabátban, csokor-nyakkendővel, haja lesikálva és enyhén kipuderezve. A szemüveges ur néhány szóval bemutatja Péterkét, ki esetlenül, melegen és mélyen hajlong, persze itt nem bizonyos társadalmi formák könnyed bemutatásáról lesz szó, hanem komoly, hideg, elvont, száraz matematikáról. És egy matematikai aszket, a legtrikább esetben könnyed és grafióz.

Beszélgetés négyszemközt

Oh, városunkban oly ritkán vetődik egy ily, egy különleges, egy nevezetes, hogy elhatároztam, feldolgozom Péterkét, mint riport anyagot.

Már az előadás után kerülgettem a kávéházban, de hogy a menedzser ur megtudta, hogy ki vagyok és mit akarok, „nem ment a nyakunkról“. Már pedig én nem ezzel az urral akartam beszélgetni, hanem Péterkével.

Ez csak másnap sikerült — részben. A vasárnapi déli korzóról pillantottam meg Péterkét, amint ott ült a kávéház nagy ablaka mellett és újságot olvasott.

Bemenni és leülni vele szemben pillanat műve volt.

— Péterke — mondtam neki — az újságba szeretnék írni magáról valamit, volna-e egy kis ideje számomra.

— Volna kérem — felelte — de mégis jó lenne lehivatni Sándor urat, így hívják a menedzsert, a Péterke egy, két- és három számjegyű feladatainak intézőjét, — hogy nehogy valami olyant mondjak...

— Hogy például hány éves vagyok — mondja szent öszinteséggel.

— Milyent? — kértem.

Mert Péterke, habár harmincegy éves, elteremtve bizonyos irányú, bámulatos emlékező képességétől és agyának a számokkal kapcsolatos, különleges felfogóképességétől, tényleg gyerek maradt. Minden más vonatkozásban.

Péterke és a kényszer

— És miért titok az, hogy maga hány éves folytatam a beszélgetést.

— Azért kérem — válaszolja — mert akkor azt mondhatná valaki, hogy volt időm gyakorolni. — És zavartan tépegeti a kabátját, lesitja a szemét és elpirul, egyszerűen úgy tesz, mint aki nem őszinte és ezt nem tudja leplezni. És itt Péterke nem is ön-magát adta, itt kényszernek engedelmességet, annak a kényszernek, amelyezelakarta meggyőzni Péterkét arra vonatkozóan, hogy a nyilvánosság előtt letagadjon az éveiből jó néhányat.

Különb Bálint Péter a becsületes neve, Halmágyon született, Fogarasmegyében és eredetileg festő és mázoló volt. Hat elemi végzet. Fogarason egy borbély jött rá rendkívüli számolási készségére, aztán úgy terjedt a híre, míg valami hipnotizőr „felfedezte“. Ez a hipnotizőr hurcolta aztán egy darabig magát Péterkét, felléptette és bizony kihasználta.

Mikor idáig jutottunk a beszélgetésben, lihegve érkezett a menedzser, lihegve és kissé aggódva, bizonyára valaki hírül vitte, hogy Péterke „nyilatkozik“ és mikor az asztalunkhoz érkezett, rosszalóan nézett rám és Péterkére is és hevenyészett jegyzetemet kezdte olvasgatni, addig, amíg finoman, de félreértésetlenül ki nem vettem a kezéből.

A menedzser urral arról beszélgettünk, hogy Péterke mennyire üzlet?

— A — mondta — mit kerestünk kérem itt? — Az iskolákban negyven, hatvan, nyolcvan lejt és egy mozielőadáson 356 lejt és va-

És Péterke tényleg beigazolta csodálatos tehetségét és megfelelt a várakozásnak. Öt centi széles számsorokat osztott el és szorozott meg négycentisekkel, számszlopokat adott össze, gyököt vont, négyzetre meg köbre emelt, mondanom sem kell mindent hibátlanul és ha nem is pillanatok, de már percek alatt.

A milliárdokkal és billiókkal úgy dolgozott fejben, mint mi kétjegyű számokkal — papíron. Ez tényleg „csoda“ volt, ha ő maga már nem is olyan gyerek. Innen az erkélyről jó harmincasnak taksálom, ami persze semmit sem von le határozottan meglepő és különleges tehetségből. De mi a fenének kell gyerekes külsőségekbe begyümöszölni egy ilyen számtantudóst?

Aztán a számok e szédítő zuhataga után jöttek a mindennapi élet könnyeseppei, azok az egy- és kétejesek, melyek ott koppantak a Péterke tálcáján a mozi terem felhomályában. 356 lejt, egy francia emlékérmét, egy postai villamos-tantuszt, két pléh-gombot és egy hatszögű ismeretlen rendeltetésű bádorgáraként kapott Péterke a mozi kellemes felhomályában a milliárdokért meg billiókért, melyekkel elkápráztatta a közönséget. És ez az arány körülbelül hű kifejezője is annak a viszonyoknak, annak a reális értékkülönbözethetnek, mely a képességek határtalan birodalma és a valóság szürke ténye között fennáll.

Gyerekesen őszinte, nyílt, gyámoltalan és járatlan. De ez, hogy így mondjam: nem áll rosszul neki. Valami bájút kölcsönöz Péterkének, aki tulajdonképpen tényleg egy harmincegy éves gyerek, azzal a különbséggel, hogy fejből néhány perc alatt megmondja egy pár centis osztandó és ugyancsak egy pár centis osztó pontos eredményét. Péterke az inkább megdöbbentő természet egy játszi kreatúrája. A természetnek a kezét — mikor mérlesekélte össze Péterke agyát, olyan arányban, amennyi éppen elég egy székelynek, hogy se sok ne legyen, se kevés — valaki meglökhette a „számolási képességből“ több csurranhatott belé. Ezt a „többletet“ aztán a természet más irányú képességekre spórolta ki. És ez talán nem is rossz akarat a természettől, neki bizonyára milligrammra el kell számolnia a kezére adott alkatrészekről. Péterke azonban csak annyira gyerekes, hogy őszinte, nyílt, fenntartás nélküli — nem rossz szó ez — bájos. Különbben kis termetű, fekete haju és kissé már ráncos. Szereti a detektív történeteket, a mozi, a cigarettát és a nőket. Különös érdekessége, hogy száz lejt aprópénzben legalább egy félórashosszáig számol. Mert ő nem az egytől indul a több felé, hanem milliárdoktól a kevesebbhez. A pénzt bizonyos negyvenes kules alapján számolja. A kis számokat nem tudja gyorsan felfogni. Erről beszélt is valamit, de én bizony nem értettem sokat belőle.

lami vacak pléhdarabokat?

— De mégis csak három előadás volt — vettem közbe.

— Na igen — válaszolja — de amikor a nyáron itt voltunk még egyszer, ezer lejt fizettem rá.

— Igen szól közbe Péterke — de Brassóban volt olyan este, hogy hétezer lejt volt a bevétel.

— Hát most nem tartottalak négy hónapig „kis fiam“? — fordul a menedzser Péterke felé.

— Az igaz — mondja szelíden Péterke. Hát ez az oldala a mutatványnak még bizonyultabb, mint Péterke különleges tehetsége.

Külföldre szeretnék menni. Péterke mindenben benne van és szabad idejében képeskönyvet szokott nézegetni. Nagyon szeret képeket nézegetni, némelyiket ki is vágja.

Végezetül megkérem Péterkét, hogy egy pár példát oldjon meg a Brassói Lapok olvasótáborának.

— Kérem — mondja — nagyon szívesen. Eközben a kávéházban megszólal a jazz — olyan jól megy nekünk, hogy még délben sem tudunk jazz nélkül meglenni — többen oda-gyűlnek az asztalhoz.

— Nem zavarja a láрма? — kértem Péterkét.

— Nem kérem — felel Péterke — én így még jobban tudok számolni.

Valaki kitesz egy órát és feladjuk az első tételt: 8.888.888 szorozva 9.999.999-el. Erre azt hittük, hogy „hű be nehéz“. És néztük az órát.

ASTRA LUX-MOZGÓ

Ma, pénieken indul diadalutjára
a világ legmonumentálisabb filmalkotása:

A biborruhas asszony

Marlene Dietrich

legnagyobb filmje.

Ez a film az egész világon páratlan sikereket aratott.
Budapesten „Skarlátkirálynő“ címen hónapokon át futott, zsúfolt házak,
elragadtatott nézőközönség előtt.

Josef von Sternberg

a világ legnagyobb rendezőjének remekműve.
A film káprázatos kiállítása minden eddigit felülmul.
A film gyermekszerepét Marlene Dietrich
kisleánya:

Haidede Dietrich

játssza

Péterke, mert általában nem siet semmivel, hat másodperc múlva azt mondta: „ez nagyon könnyű kérem“ és szelíden, szerényen, jószágon és megbocsájtóan nézett a számtanban való járatlanságunkra. És hatvanhárom másodperc múlva megmondta az eredményt: 88.888.871.111.112. — Ez könnyű — árulta el a mesterségbeli fogást, mert a 8.888.888-at csak meg kell szorozni tízmillióval és ebből az összegből le kell vonni a szorzandót, azaz a 8.888.888-at.

Erre feladtuk neki, hogy: ha a Mohács-i vész napján betettek volna egy krajcárt kamatozni 45%-ra, az mennyi lenne ma, kamatos kamataival?

Másfél perc múlva megmondta, hogy ez hat és alatt: 9.294.114.390.625 krajcárt tesz ki,

de rögtön bocsánatkérően utána tette, hogy tévedett. Az eredmény jó, de ő 45%-al számította.

Erre kacagtunk és azt mondtuk, hogy Péterke mégis a mai kor gyermeke. És a 45%-os kapesán kiderült, hogy Péterke a 45%-os kamatok idejében tényleg bejárogatott egy barkába, hol igénybevette képességét a kamatszámítás terén.

Péterke ezalatt kiszámította, hogy a Mohács-i vészől eltelt 408 év alatt mennyi is lenne az a krajcár.

Az eredményt nem írhatom ide, mert Péterke 95 számot mondott el egymásután, inkább lassan, mert általában nem siet semmivel.

Hiszen még most is csak — csodagyerek.

S P O R T

BUDAPEST—ROTTERDAM 5:4 (2:2)

A budapesti proficsapat csak nagy küzdelem után tudta legyőzni a nagy játékerőt képviselő holland csapatot. A gólok ebben a sorrendben estek: 3. perc Suppori 0:1, — 10. perc Titkos 1:1, — 23. perc Vince 2:1, — 32. perc Wentke 2:2, — szünet után 9. perc Titkos 3:2, — 11. perc Vormuilen 3:3, — 13. perc Drock 3:4, — 35. perc Titkos 4:4, — 44. perc Vince 5:4.

ELKÉSZÜLT A BALKÁN KUPA
TELJES MŰSORA

Bukarest, december 14.

A labdarúgószövetséghez most érkezett meg a Balkán Kupa mérkőzéseinek és ünnepeinek részletes műsora, amely a következő:

December 22: A balkáni államok labdarúgó szövetségei kongresszusának első ülése a görög szövetség helyiségében.

December 23: A válogatottak koszorút helyeznek a görög Ismeretlen Katona sírjára, délután Jugoszlávia—Görögország.

December 24: Kirándulások, kongresszus.

December 25: Délután Bulgária—Jugoszlávia.

December 26: Románia—Görögország, bankett a bírók tiszteletére.

December 27: Kirándulás a maratoni csatá-
térre, bankett a résztvevők tiszteletére, kongresszus.

December 28: Kirándulások, bankett a résztvevők tiszteletére.

December 29: Szabadnap.

December 30: Románia—Bulgária.

December 31: Bankett a kiküldöttek tiszteletére.

Január 1: Bulgária—Görögország, utána Románia—Jugoszlávia, este záróbankett.

Minden mérkőzés délután három órakor kezdődik, csak az utolsó napon 1.30, illetve 3 óra 30 perckor.

ROMÁNIA VASUTAS VÁLOGATOTTJA
FRANCIAORSZÁGI TURÁRA KESZÜL

a csapatot az ország valamennyi vasutas egyetéből válogatják össze, amely így tekintélyes játékerőt képvisel.

TELI MÉRKŐZÉSEK

terve bizonyítja, hogy a futball télen sem alszik!

Temesvárt: „Téli Kupa“ alakult, az Ilsa, TAC, TMTE és Temesvár válogatottja játszanak érte december 16-án, (Ilsa—Temesvár válogatott), december 23: TMTE—TAC, december 25: két vesztes, december 26: két győztes.

Brassóban: A Victoria fodrásüzlet serlegéért „Téli villámturna“ lesz vasárnap a Brasso, IAR, Astra, Gloria, Ivria, Cercetas, BMTE és Soimi részvételével. Brassóban különben bajnoki mérkőzés is lesz: mégpedig az IAR—Suburbia.

Az erdélyi és bánáti válogatottak Temesvárt csatlakoznak az Athénba utazó csapathoz.

Ökölvívás

OSLO

Norvégia—Irorság 12:4.

Rugby

GENOVA

Rugby Club Toulonais—Olaszország válogatott 16:3. Meglepetés.

Brassó, Str. Regele Carol 56.

Erre a címre írjon minden erdélyi műkedvelő, dalos és tekéző, küldjön be 120 lejt félévi vagy 220 lejt mint a karácsonyra megjelenő „Erdélyi Gondúzó“ című hetilap egyévi előfizetési díját. Műkedvelők, dalosok és tekézők nem nélkülözhetik!

ÁBEL AMERIKÁBAN

67

REGENY
Írta: TAMASI ARON

Gondoltam, hogy a tavaszi rendőr bizonyítéka rejtőzhetik a kulacsban és igazam is volt, mert nagyon jóféle pálinká-vai ismerkedtem meg.

— Jó volt-e? — kérdezte az ember.

— Nagyon jó, — mondtam szívből. Erre ismét bugyogtatott a pálinkából, majd bédugta a kulacsot és nagy meghatódással mondta:

— Amikor iszom, mindig úgy tetszik nekem, mintha imádkoznám.

Aztán ismét a helyre rejtette a flaskót rátette a pokrócokat, a sok egyet-mást és a két ládát. Amikor ezt elvégezte, először megfenyegetett, hogy tartam titokban a dolgot, másodszor pedig furcsa nevetés közben megsimogatta az arcát, majd kezét fogott velem és így szólt:

— Az én nevem Péter, szeretem az Istent és az embereket.

Megkérdeztem azt is tőle, hogy milyen nemzetbe való s hogy családjá van-e? Erre elsőre azt válaszolta, hogy ő ájris, vagyis ir ember s így nagyon igazi angol. A másodikra pedig azt mondta, hogy van felesége és négy gyermeke.

— S azok mit csinálnak? — tudakoltam.

— Remélem, semmi rosszat, — felelte.

Ezzel a barátkozással egy félóránk is eltelt s így éppen ideje volt már, hogy dolghoz lássunk, mert tizenkét kocs volt a fűrésztésre kiszemelve. A legnagyobb csodálkozásomra ő sem ült vissza a veder fenekire, hanem a tizenkettőtől elvállalt kettőt s azt egy óra leforgása alatt a maga módján el is igazította. Én ellenben úgy dolgoztam, hogy verejtékeztem belé a hideg kóteremben. Nem is történt semmi baj egészen éjjeli egy óráig, de akkor az ájris odajött hozzám és reám parancsolt, hogy vagy úgy dolgozzam, ahogy ő megmondta és megmutatta, vagy egyedül az Isten fog megirgalmazni nekem. Nagyon nehéz helyzetben voltam, mert szerettem volna lelkiismeretesen elvégezni, amire vállalkoztam, de másrésről ezt a furcsa embert sem akartam elszomorítani azzal a becsületességgel és igaz felfogással, amelynek látsásként szolgálója lettem.

Felhágtam tehát az egyik teherhordó kocsra és abba a kuckóba húzódtam bé, ahonnan kormányozni szokták a motort. Ott magamban mélyedtem és azon kezdtem gondolkodni, hogy melyik ut it a helyes cselekedet utja. Felidéztem mindazt, amit idáig láttam és tapasztaltam az életben és kerülgetni kezdtem azt a törvényt is, amelyben az emberi lélek és az igazság nagyon megírva magosabb értelemben. S amint így tusakodtam a kormányzó kerekre borulva, egyszerre az a kép elevenedett fel előttem, amikor Kerekes úrral, Pinkásszal és Győzővel együtt ültüm az erdélyi börtönben és arról a legnagyobb kérdéssel beszélgettünk, hogy mi célra is vagyunk tulajdonképpen a világon?

Csak most éreztem igazán ennek a kérdésnek a hatalmát és világot elborító szövevényét! Mert az egyik percben mintha a Krisztus szelid és jóságos hangján tevődött volna fel előttem, míg a másik percben vad és hatalmas oroszlan bömbölt belé a fülembé. Sokáig küzdtem ebben az árban, de mégis gyengének bizonyultam, mert valami nagy fekete óriás a fejemre tette a puha kezét és álomba nyomott.

Arra riadtam fel, hogy valahol a közelben harangoznak.

A lámpák még égtek a garázsban, de a nagy nyitott kapun keresztül már virradásban volt a világ. Ijedten ugrottam le a teherhordó kocsiról, mert az jutott eszembe, hogy hat darab szörnyszerű fűrésztés nélkül talált a hajnal. De amint földet ért a lábam, a sarokba találtam nézni és egyszerre gyökeret vertem. Mert az ájris ott térdelt a földön s a fal felé fordulva ájtatosan imádkozott. Ugy tetszett hirtelen, mintha a hajnal és a haragszó őrt állának mellette. S amikor ezt éreztem, vagy talán láttam is, egyszerre az a gondolat hatalmasodott el rajtam, hogy ennek az embernek igaza van!

De mivel azt is éreztem, hogy az ő

igazsága álló igazság, ami sem nekem, sem pedig az én kicsi lenyomott népemnek nem felel meg, azért felszedtem hamar a szerszámaimat és köszönés nélkül eljöttem.

Otthon nem szóltam semmit, de még azon a napon elmentem egy másik garázsba, hogy munkát vállaljak ott is. Ez „Automata Garage” néven szerepel a hirdetésben s mivel a könyvből is megtudtam, hogy magától működő garázsra számíthatok, ahova mégis munkást kerestek, erősen meg akartam ismerkedni vele. Ez nekem eléggé sikerült is, mert amikor a meghirdetett számmal egy nagy kapun befordultam és egy hosszú és nagyon kacskaringós kőuton felérkeztem az emeletre, ott nemcsak a garázst találtam meg, hanem megtaláltam egy nagyfejű embert is, aki két héten keresztül többet nevelt engemet, mint száz rosszféle apa együttvéve.

Már az ismeretségünk is rosszul kezdődött, mert amikor odamentem, nagyon riasztó módon egy kerekben dolgozott. A kerek egy kicsi asztalkán állott, laposan arra ráfektetve s a terem közepében. A nagyfejű embernek egy srófolásra szolgáló hatalmas kulcs volt a kezében s amikor én odamentem és illedelmesen köszöntem, akkor reám se nézett, hanem tovább működött. Vártam egyideig, de mivel láttam, hogy egész nap is így állhatok talán, azt mondtam neki:

— Micsoda kereke van magának!

Erre sem nézett reám, se nem szólt semmit, de rövidesen meg is verte az Istent, mert mesterkedés közben a kulcs jól odacsippte az ujját. Gyorsan kiszabadítottam a kulcsot istenesen a földhöz vágta, majd rámnézett és azt kérdezte gorombán:

— Mit akar maga?

— Dolgozni akarok, — feleltem szeliden.

— Miféle nemzetbe való?

(Folytatjuk.)

Kedvezményes árban a B. L. tíszéit olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Keilner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

— Primăria Municipiului Braşov —

No. 30.751/1934.

Serv. economic

HIRDETMEŊY

A helybeli mezőgazdasági kamara 11/1934 számú körirata alapján, valamint a hadügy-minisztérium 39.341/1934 számú rendelete értelmében ezennel az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a fentnevezett minisztérium a hadsereg részére lovakat óhajtat vásárolni a következő feltételek mellett:

A lovakat közvetlenül a lótenyésztőtől és azon mezőgazdától vásárolják, akik gazdaságukban lovakat használnak.

A vétel kölcsönös megegyezés alapján történik, mindenik ló értékének és a helybeli piaci ár tekintetbevételével a kifizetés azonnal a lónak a bizottság általi átvétele után történik.

Azon lakosoknak, akik maguk lótenyésztők, zolnokok kell, a többieknek hatósági bizonyítást a kancza hágtatási bizonyítványa után igazvánnyal kell kimutatniuk, hogy az illető ló legalább egy hónap óta tulajdonukát képezi. A vétel után szerzett lónál elegendő a marhalevél előmutatása, amely azon vásárhely látmozgásával legyen ellátva, ahol a ló vétetett. A megveendő lovak életkora nem lehet 4 évnél kisebb, vagy 10 évnél nagyobb: a lovak egészségesek és hiba nélkülök legyenek. Mének és terhes kancák nem vétetnek.

A helyek, ahová a lovakat a bizottság által való megvizsgálás végett elő kell vezetni, valamint az elővezetés időpontja még közöltetnek.

Braşov, la 11 Decembrie 1934.

Comisia Interimară,

Preşedinte:

Secretar general:

Dumitrescu-Părvu m. p. Dr. V. Voicu m. p.

Felvezetük Önt, ha „OLLA” helyett silány ajándékokat ajánlanak. Utasítsa vissza s ragaszkodjék az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz.



Szerkesztői üzenetek

„Felelősség, 933”. Nehéz dolog eldönteni rátatlanba egy olyan kérdést, amelynek legfontosabb részével az érdekelt személyek vagyoni állapotát és jellembeli tulajdonságait mi, akik a döntőbíró szerepét volnánk hivatottak betölteni megtisztelő bizalmuk folytán, nem vagyunk tisztában. A helyzet az, hogy nem minden kisebbségit fenyeget az a tragikus csapás, hogy állami állásából kiteszik, viszont az is bizonyos, hogy nem mindenik román ember csinál fényes és ragyogó karriert. Az esélyek itt annyira kiszámíthatatlanok, hogy jóslni teljesen lehetetlen. De ha már arról van szó, hogy kedves huga melyiket válassza a két kérés közül, csak azt az egyet mondhatjuk, hogy válassza azt, amelyik neki inkább megfelelő. Neki kell tudnia, vagy legalább is éreznie, hogy két kérés közül melyik az, amelyik mellett nemcsak a jövője látszik biztosítottnak, hanem azt is, hogy melyik mellett fogja mégis boldogabbnak éreznie magát. Mi tanácsolhatnók egyiket is, másikat is, mert éppen olyan ésszerű és elfogadható érvelhetne felhozni az egyiknél is, mint a másiknál. De a családás veszedelme minden teremtettt élet állandóan fenyeget és éppen ezért, amikor ilyen életbevágóan fontos lépésről van szó, akkor leghelyesebb, ha az ember maga dönt és maga határoz a magyarságáról.

F. S. Nagyend. Egyik sorsjegye sem nyert.

S-nő, I. C. Duca. Mindkét könyv kapható a B. L. könyvosztályában. Árú: kötetenként 113 lej. A harmadik könyv is megjelenik körülbelül karácsony táján.

A. I. Holló. Sziveskedjék közölni, hogy hol van a levelében megnevezett pénzintézet? Így vaktában a legjobb akarat mellett sem tudunk Önnek segítségére lenni. Addig is válaszos levelezőlapját megőrizzük.

Kl. Gy., Alsórákos. Sziveskedjék a bukaresti orosz követséghez fordulni. Címe: Calea Victoriei. Ügyének elintézésére csak ott kaphat választ, mert hasonló esetről még nem tudunk.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetések díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vételezés

Keresünk egy 150—200 HP. félstabil, vagy szelepes vezérművel ellátott gőzgépet. Részletes ajánlatok „K. Fogastalan, üzemképes” jellegre a Targu-Mures-i fiókiadóba kérünk.

16586

Megvételre keresünk egy 30—40 lóerős lokomobilt, vagy félstabil üzemképes gőzgépet. Szőke József, Plaegii de Sus, jud. Ciuc. Fabrica de Chereştea.

15654

Veszek csokoládemassza-gépet és öntő formákat. Transilvania csokoládégár, Timişoara B-dul Carol 71.

16618

Levelezés

Négyet kaptam december negyediké helyett másodikán. Nagyon hiányzol. Minden a Tied jobban mint eddig. Jo. id.

16616

FIAI ALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélgnyelv. virágnelv. stb. Ár színes borítólapal 30 lej.

Bukarest

„Lombard” str. Sft. Jonică 11. fizet a legmagasabb árat aranyért és mindennemű ékszerért. Pénzt folyósít azonnal mindennemű értéktárgyra.

Gallérok, keményingek, férfi- és nőruhák szíves szakszerűen mos, fest, tisztít a brassói „Kristály” gőzmosoda bukaresti fiókja: Strada Regală 6.

277-b

Karácsonyi ajándéokra alkalmas irodalmi művek!

Gróf Apponyi Albert: Emlékirataim	160 lej	Ráth-Végh: Magyar kuriózumok	162 „
Ady összes költeményei egész vászonkötésben	150 „	Nagyiványi Zoltán: Az idegenlégiótól, a szovjetunióig.	144 „
Bánffy Miklós: Megszámláltattál. Erdélyi történet 2 kötetben	288 „	H. G. Wells: Onéletrajz	144 „
Babics: Európa irodalmi története	144 „	Révész: Ady és Léda	144 „
Babics: Dante Komédia, bőrkötésben	300 „	Csermely Gyula: A mi két Miatyánk között van.	144 „
Makkai: Táltsokirály	140 „	Gulácsy Irén: Fekete völgyének.	106 „
„ Sárga Vihar 2 kötet	288 „	Eckhardt: Magyarország története.	90 „
Barát-Eber-Takács: A művészet története	480 „	Madács: Az Ember Tragédiája.	90 „
Szász Károly: A világirodalom nagy époszai, 2 kötet	180 „	Török Sándor: Szegény embert még az ág is huzza füze	120 „
Kós Károly: Az országepítő.	144 „	Szerb Antal: Irodalomtörténet 2 kötet	250 „
Lyka Károly: Kis könyv a művészetről	90 „	„ „ A pendragon legenda füze	120 „

Kaphatók a Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Regele Carol (Kapu-u.) 56—58 az udvarban

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T. Braşov.